

PRIEŠ SAULĖLYDĮ

AMERIKAI NETENKANT 'SUPER-POWER' STATUSO

New York Times užsienio politikos žinovas C.L. Sulzberger samprotauja:

"Po ilgos kelionės per daugelį kraštų ir penkis kontinentus, amerikietis keleivis, yra priverstas pasidaryti išvadą, kad Jungtinės Valstybės pradeda naują mažėjančios įtakos tarptautiniam gyvenime fazę. Po II karo pradėtas dominacijos periodas greitai baigiasi. Atgal žiūrint: Amerikos šimtmečio faktiniai ir nebuvo".

"Ar tai gerai ar blogai -- to klausimo čia ne liečiame ir jį galės atsakyti tik istorikai. Bet nėra abejonės, kad mažėjanti galia ir didėjantis nenoras ją panaudoti sutinka su dabartinės amerikiečių kartos nuotakomis..."

"JAV vyriausybė realistiškai įvertindama tas nuotaikas... lėtai traukiasi iš Vietnamo ir išpारेigojimų Taivanui. Kartu, sutinkant su tomis nuotakomis, sustiprintos pastangos kaip nors susitarti dėl ginklavimo si lenktynių sustabdymo..."

Bet to, anot Sulzbergerio, amerikiečiams nepakanka. Tęsiasi spaudimas sumažinti JAV pajėgas Eurooje greičiau ir daugiau negu tai įmanoma, norima sustabdyti radijo propagandą ir sulaikyti pažangą technologijoje, paliekant pavyzdžiui, supersoninių lėktuvų gamybą sovietams ir Vakarų Europai.

Iš kitos pusės Sovietija, kad ir lėtai ir nedramatiškai, įgyja vis daugiau jėgos ir prestižo, nutylėdama savo ideologinius siekius.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Faktas kad JAV įtaka sumažėjusi Jungtinėse Tautose, Lotynų Amerikoje, Vakarų Europoje, Vakarų ir Pietų Azijoje ir didelėje dalyje Afrikos. Atrodo, kad logiška vieta JAV yra kažkur tarp 'super-valstybės' ir didžiosios valstybės (super power & great power).

Sulzbergeris viliasi, kad panašus likimas gali ištikti ir Sovietiją dėl jos žemės ūkio gamybos nedateklių, brangių užjūrio avantiūrų, nesuipratimų su Kinija ir vidaus nesutikimų, tačiau ne taip greitai.

Kol kas: "Nėra abejonės, kad JAV svoris pasaulyje sumažėjo absoliučiai ir reliatyviai. Mes galime tik melstis, kad tas pats įvyktų ir su Sovietų Sąjunga -- nors ... politikos niekas nepagrindžia maldomis".

Panašios pažiūros yra ir Neeweek vyr. Europos korespondentas Arnould de Borchgrave: "... Russia today is very much a superpower on the move".

Pasak prancūzų kolumnistą Olivier Chevillon'ą, atominiam amžiuje kapituliuojama ne kautynių lauke, bet "žmonių sielose ir jų vadų mintyse". "Rusijos siekis -- teigia jis -- yrapaversti Vakarų Europą į Suomiją". Iki šiol nuo to sulaukė JAV atominė galybė. Tačiau be didelių JAV pajėgų Europoje, ta gali mybė atrodo mažiau patikima. Vis daugiau ir daugiau europiečių sutinka su de Gaulle mintimi, kad amerikiečiai

greičiau paliks Europą, negu rizikuos savo miestų sunaikinimu eventualiame atominame kare. Jau dabar atskiros Europos valstybės siekia susitarti su sovietais, tempas jų pastangų atelyje tik pagreitės. O jei Europa bus 'susuominta', -- jėgos balansas ryškiai pakryps Sovietų naudai.

Sovietai, aišku, siekia sustiprinti tas tendencijas. Už tat jų vadai dabar visą laiką kalba apie derybas, kariuomenių sumažinimą ir panašiai.

Jų taktiką gerai padeonstruoja įvykiai iš paskutiniųjų savaičių. Kai senatorius Mansfieldas pasiūlė pusiau sumažinti JAV pajėgas Europoje, Brežnevas pasiūlė tuo reikalu derėtis. Iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad Brežnevas atėjo į pagalbą Nixono administracijai, kuri priešinosi Mansfieldo pasiūlymui. Pasiūlymas buvo atmetas. Iš tikro tačiau sovietai nenorėjo vienašališko amerikiečių pasitraukimo, nes būklei isitempus, amerikiečiai savo kariuomenę vėl galėtų grąžinti. Jiems parankiau, jei tas pasitraukimas būtų padarytas pagal susitarimą, tada europiečiams atrodytų, kad ir būklei isitempus amerikiečiai nesiryžtų vėl padidinti savo kariuomenę.

De Borchgraviui atrodo, kad Vakarų pasaulis nebežino, kas jam svarbiau. Šiuo metu didžiausias jam pavojus yra sukilimas. Iki šiol vienybė paprastai būdavo atstatoma sovietams padidinus savo spaudimą. Dabar sovietai įsipasimokė iš praeities. Maskva kalbėdama apie taiką gali įvartyti didesnį kylį tarp JAV ir jų sąjungininkų negu tiesiogiai grąsindama panaudoti jėgą.

• VILNIUJE praeitą savaitę sekdami amerikiečių studentų madą, šimtas žydų užėmė komunistų partijos centro komiteto įstaigą, grasindmi nepasitraukti, kol jiems nebus išduotos vizos emigruoti į Izraelį. Apie jų tolimesnį likimą toliau nieko nežinoma.

• GRAIKIJA pradėjo Paryžiuje slaptas derybas su komunistine Kinija dėl užmezgimo diplomatinio santykių.

• AFRIKOJE Tchade šiuo metu siaučia cholera, nuo kurios jau mirė 1200 asmenų.

• OKINAWA, kurią iki šiol valdė amerikiečiai, birželio 17 d. bus grąžinta japonams, Japonija pasižadėjo Amerikai sumokėti už ten padarytus įrengimus 3000 milijonų dolerių.

• MARŠALAS TCHANG KAI-CHEKAS jaučiasi sąjungininkų apvilts. Jis nieko nesako, kad prezidentas Nixonas derasi su Pekino vyriausybe, bet negali su tikti, kad C.I.A. prieš jį organi

Penkiolikame Balfo seime išrinkta naujoji Centro Valdyba. Nuotraukoje iš kairės: reikalų vedėjas kun. Pr. Geiščiūnas, vicepirm. dr. D. Jasaitis, vicepirm. ir teisinis patarėjas dr. E. Armanienė, pirm. kun. V. Martinkus, vicepirm. ir spaudos atstovė E. Čekienė, generalinis sekr. A. Dzironas, išdūn. dr. A. Škėrys ir finansų sekr. dail. J. Bagdonas. Trūksta vicepirm. S. Dziko. Plačiau apie Balfo veiklą bus kitame Dirvos numeryje.

NATO IR VARŠUVOS PAKTAS AR GALIMA KARINĖ VAKARŲ IR RYTŲ PUSIAUSVYRA?

STEPAS VYKINTAS

Brežnevas Tiflise, Gruzijoje, metė vakarams iššūkį: sumažinkime NATO ir Varšuvos pakto karines jėgas. Jį tuoj parėmė Kosyginas, Gromyko ir aktyvus bolševikinės propagandos aparatas. Zarapkinas išskubėjo į Daniją, Norvegiją ir Angliją tyrinėti, įtikinėti ir šnipinėti... Vakarai greit reagavo į Brežnevo iššūkį, ir Nato kongresas Lisabonoje šį klausimą apsvaustė. Brežnevo pasiūlymą pasveikino ir sutiko šiuo klausimu derėtis. Ar reikėjo taip greit vakarams mestą Brežnevo kiršinimo obuolį griebti, tenka labai abejoti. Tai parodė tik vakarų silpnumą. Nors šių derybų kelias bus ilgas ir pavojingas, tačiau Brežnevas vieną dalyką jau pasiekė: jis sukėlė sąmyšį ir nevieningumą NATO tapy.

NATO (North Atlantic Treaty Organization) yra įkurta 1949 m. balandžio 4 d. Washingtono. Ji gimė kaip politinė ir karinė būtinybė atsispirti komunistinei agresijai. Iš pradžių šią organizaciją sudarė dvylika valstybių: JAV, Anglija, Prancūzija, Kanada, Italija, Belgija, Olandija, Danija, Norvegija, Portugalija, Islandija ir Luksemburgas. 1952 m. įstojo į ją Graikija ir Turkija, o 1955 m. ir V. Vokietija. NATO tikslas -- gintis nuo karinių antpuolių prieš vieną ar kelis NATO sąjungininkus Europoje arba šiaurės Amerikoje, Vidurinio jūroje ar Atlanto vandenyne. 1966 m. įvyko NATO pasikeitimų: Prancūzija nors liko ir toliau NATO nariu, tačiau pasitraukė iš vadovybės ir karo akademijos, NATO organizacija iš Prancūzijos buvo perkelta į Belgiją. Šiuo politiniu ir kariniu žygiu de Gaulle susilpnino NATO. Tai buvo padaryta stambi de Gaulle klaida. NATO vadovybė sudaro: Taryba iš 15 narių, kiekvieno sąjungininko krašto apsaugos ministerių ir Nuolatinė Taryba iš užsienio reikalų ministerių. Veikia 25 Tarybos komisijos, Karinio planavimo komisijoje dalyvauja visų NATO narių atstovai, tik Prancūzija laikosi nuošaliai. Karinį NATO komitetą sudaro 13 generalinių štabų, išskiriant Prancūzijai ir Islandijai, kuri turi civilinį atstovą. Šiam štabui priklauso "International Military Staff

ja nėra pajėgi apsiginti. Jos dabartinis kariuomenės kiekis ir kokybė nėra nei aukšta, nei gausi. Vokietijos jaunuomenė kariniu požiūriu po II pasaulinio karo yra pačių vokiečių sužalota. Taigi, pats aukščiausias laikas, kada Prancūzija ir Anglija turi labai susirūpinti savo valstybių suverenumo gynyba.

Varšuvos paktas yra daug vieningesnis už NATO. Jį jungia vienas bendras tikslas -- ne tik komunizmo išsaugojimas, bet ir jo plėtimas. Nors Brežnevas ir jo propagandistai amžinai pučia kitiems miglą apie taiką, tačiau komunistinės valstybės kasdien labiau ginkluojasi. Visas komunistinio jaunimo auklėjimas yra pagrįstas militarizmu. Nuo pradžios mokyklų iki kariuomenės tarnybos komunistinių valstybių jaunuolis yra mokomas, kad jis pasirodys ne tik gintis, bet ir sunaikinti savo priešus kapitalistus. Š.m. gegužės 1 d. vokiečių televizijoje matėme, kaip R. Vokietijos kariuomenė yra gerai paruošta militariškai. Anglijos kariniai eksperta tvirtina, kad per pastaruosius 5 metus NATO karinės pajėgos ketvirtadaliu yra sumažintos, o rusų 12 divizijų padidinta. Vien Čekoslovakijos 6 divizijom sustiprinta. Tankų ir karo lėktuvų skaičiumi Varšuvos pakto valstybės ir NATO yra 3:1. Iš to plaukia išvada, kad NATO turėtų susirūpinti ne karinių jėgų mažinimu, bet jų stiprinimu.

Brežnevo kalbama apie karinių jėgų išlyginimą sumažinimą, angliškaiariant "Mutual balanced force reduction". Tačiau kokių būdu bus galima pasiekti karinių jėgų išlyginimą? Juk, pvz., JAV savo kareivių negali atsistųti į Vokietiją per kelias valandas, o bolševikai iš Rytų Vokietijos ir Čekoslovakijos kiekvieną naktį netikėtai gali įsiveržti į V. Vokietiją. O ar V. Vokietijos dabartinė kariuomenė yra tolygi Raudonajai armijai? Be to, kas ir kokių būdu sukontroliuos komunistinių valstybių kariuomenių dydį ir jų apsiginklavimą.

Ne tik JAV, bet ir visoms NATO valstybėms tenka didelė atsakomybė už Europos ir viso pasaulio saugumą. Todėl NATO, eidamas į derybas dėl MBFR, turėtų labai apskaičiuoti ir iširti visus pavojus, kurie gresia iš komunizmo pusės. Neužmirškime, kad be Varšuvos pakto, dar egzistuoja raudonoji Kinija, kuri turi 830,000,000 gyventojų, taigi, beveik dvigubai daugiau, negu visos NATO valstybės. Neapsigaukime bolševikinės Rusijos ir raudonosios Kinijos konfliktu, nes vieną grąsina (Nukelta į 2 ps.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo Rezoliucijos

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 12-tas Seimas, įvykęs 1971 metais gegužės mėn. 29-30 d. Philadelphiaje Pa., priėmė sekančias rezoliucijas:

- Seimas teigiamai vertina JAV Prezidento R. Nixono vedamą vidaus ir užsienio politiką.
- Seimas, išklauses Sąjungos Valdybos, jos deleguotų atstovų ir skyrių atstovų pasisakymus bendrinių organizacijų veiklos klausimais, pritaria Sąjungos valdybos vedamai linijai ir kviečia Amerikos lietuvių visuomenę Lietuvos laisvinimo darbe jungtis apie Vliką ir Altą.
- Seimas reiškia padėką Sąjungos pirmininkui T. Blinstrubui ir Sąjungos Valdybos nariams už nuosirdų darbą Sąjungos labui.
- Seimas pritaria tęsti ir skatina remti Lietuvos Nepriklausomybės Fondą.
- Seimas skatina aktyviau remti Vilties draugijos ir Dirvos spaudos darbą.
- Seimas sveikina Naujosios Vilties pasirodymą ir ragina visus narius remti tolimesnį žurnalo leidimą.
- Seimas ragina naująją Sąjungos Valdybą įtaigoti Lietuvos laisvinimo veiksnius greičiau išleisti Lietuvos okupacijos dokumentaciją.
- Seimas reiškia padėką seimo rengimo komiteitui.
- Seimas dėkoja Dr. L. Kriaučeliūnui -- žurnalo Naujosios Vilties pirmojo numerio mecenatui.
- Seimas sveikina Tautinių Namų išgyjimą Chicagoje ir skatina narius remti šį darbą sekmingai baigti.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Lietuvių Dienų metu Melbourne, po gražių ir įtemptų sportinių rungtynių, pertraukos metu, kartu su daugeliu kitų lietuvių, nuvažiuojom į artimiausią viešbutį pavalgyti ir vasaros troškulių numarinti australiškuoju tautiniu gėrimu -- alumi. Viešbutis, stovintis ant pat kurortinio paplūdimio kranto, kur maudėsi tūkstančiai vasarotojų, pilnas žmonių ir tai daugiausiai lietuvių privažiavusių iš visos Australijos ir lietuviškąją šventę. Bevalgant kitą vietinį valgį, kuris yra labai populiarus greitam užkandžiui Australijoje, būtent "Fish and chips", alyvoje kepta žuvis ir bulvės, šalia manęs stovėjęs tautietis pusiau rimtai, pusiau juokaudamas išsireiškė man, jog ką gali žinoti, gal čia yra ir jo sugauto ryklio mėsa. Pamanęs, jog tai yra atsitiktinai pasakytas juokas, juokais tą posakį praleidau. Bet pasirodė, kad šio lietuvių, kuris gaila man nedavė savo pavardės, pasisakymas buvo tikra tiesa.

Artimiausiu susipažinus ir išsiskėjęs, Jonas, taip jis save pristatė, parodė man daugybę nuotraukų iš savo gyvenimo ir darbo. Pasirodė jis yra profesionalus ryklių medžiotojas, arba geriau pasakius gaudytojas. Šiuo metu jis su savo pusininku yra įsigiję didžiulį motorinį laivą su visais būtiniais moderniais žuvalvimo prietaisais, specialiais kabliais, stipriais vandeniniais rykliams šaudyti šautuvais, šaldytuvais ir kita.

-- Atvykus į Australiją, -- pradėjo Jonas, -- ir atlikus privatomą kontraktą, dirbau įvairiausias darbus Karalienės Žemėje (Queenslande) -- šiaurės Australijos valstijoje, kuri pasižymi savo karštu klimatu, cukrinių nendrių auginimu ir be viso kito labai palankiais ir gerai žuvalvimi jūros pakraščiais bei gražiosiomis salomis. Susipažinęs vėliau vietinį australą, iš prigimties gana stambių profesionalų žuvalvotoją, pradėjau su juo žuvalvoti ir, po kelių metų, jau ir pats pasidariau neblogas žuvalvinkas. Vėliau, susitaukęs šiek tiek pinigų, įsigijau ir pats savo laivelį, tačiau ši ir dar viena geresnė, vėliau, dažnai pasitaikančios audros, sudaužė ir aš pats porą kartų jau buvau manęs, kad nukeliausiu pas savo gaudomas žuvis. Kaip dar atmenu iš Lietuvos ir vėliau Vokietijos laikų, žuvininko darbas yra sunkus ir kietas, reikalaujantis daug darbo ir pasišventimo, tačiau, nors ir po buvusių sunkių pergyvenimų, jūra ir vanduo jau buvo užkerėjusi mane ir aš, pradėjęs vėl kone iš pradžių, susitaučiau pinigų ir su dabartiniu partneriu, pradėję nuo gana mažoko žuvalvimo laivo, išsimušėm ir šiandien jau gaudome žuvalviam ir medžiojam tik ryklius, daugiausiai jaunus, kurie yra panaudojami valgomiesiems "Fish and chips".

Tą viską šis malonus ir ramus tautietis patvirtino savomis nuotraukomis, darytomis prie savo laivo ir laive, kur matėsi jo sugautieji jauni rykliukai. Ir atrodo, kad jam pasisekė, tai yra tur būt vieninteliu lietuviui ryklių medžiotojui iš sumedžiotų ryklių gražiai įsikurti ir australus aprūpinti jų mėgstamu ir, ypatinai prie alaus, taip tinkamu žuvų maistu, nors aš labai ilgą laiką čia nežinojau, kad ir jaunų ryklių mėsa yra valgoma, neturinti jokių kaulų, labai balta ir tikrai skani.

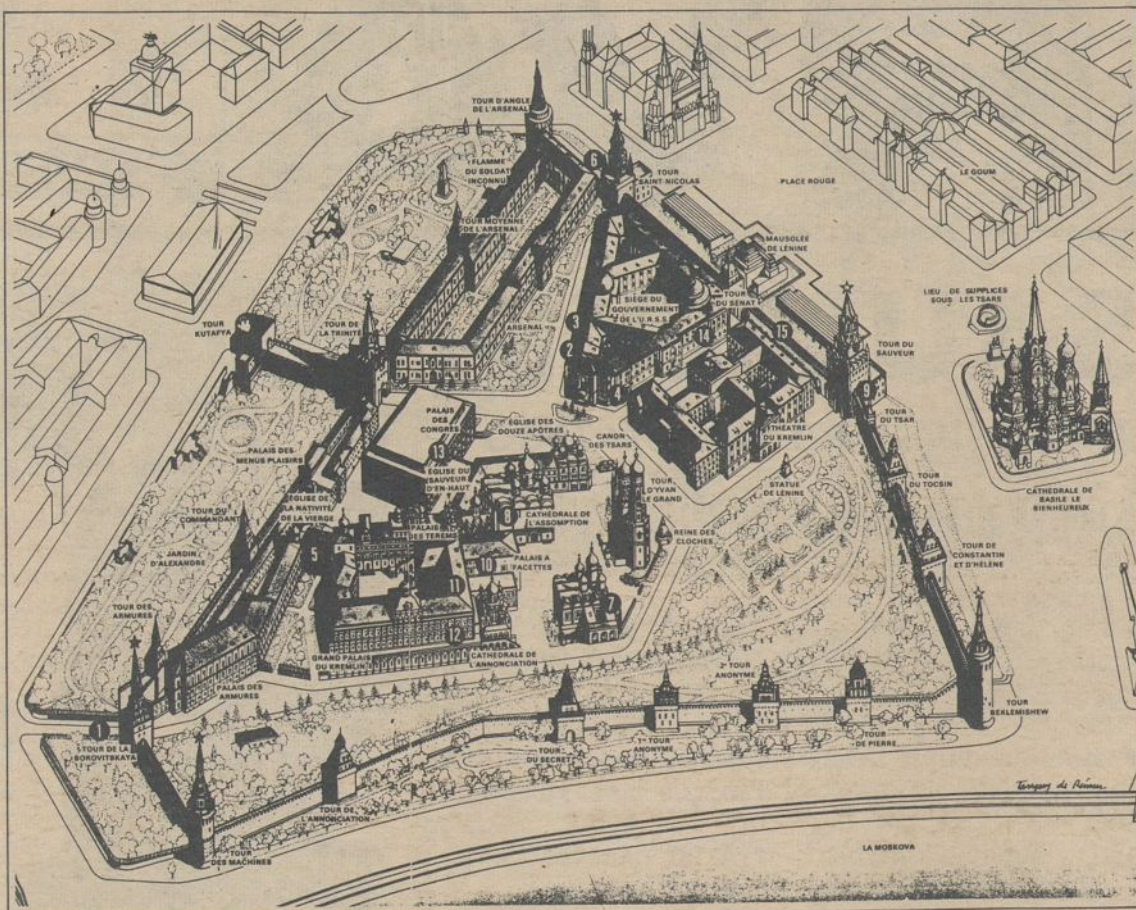
Australiją supančiuose vandenyse pats didžiausias besimaudančių žmonių pavojus yra rykliai. Didesnieji visų miestų paplūdimiai yra saugomi specialios "Gyvybės Saugotojų" organizacijos, kurie turi be savo pagrindinio tikslo -- skęstančiųjų gelbėjimo ir antrą, taip pat jiems labai svarbų, tai stebėjimą jūros paviršiaus ir pasirodymą plėšriųjų ryklių. Iš specialių pajūriuose įrengtų bokštų, su stipriais žiūronais visą laiką jie stebi jūros bangas ar ant jų nepasirodys atplaukiančios šios didžiosios pabaisos, jau ne vieną kartą užpuolę besimaudančius vasarotojus. Ši Australijos "Gyvybės Saugotojų" organizacija yra labai populiari čia ir į ją patekti yra labai sunku, nes iš savo narių yra reikalaujama labai didelio pasiruošimo, gero plaukimo, gelbėjimo, pirmosios pagalbos ir kt., lygiai taip pat pačioje organizacijoje yra didelė ir griežta drausmė ir kiekvienas jos narys laiko sau už didelę garbę nešioti šios organizacijos ženklą ir vasaros metu, nors pats jų darbo laikas čia yra beveik ištisi metai, patruliuoti ir paplūdimiuose padėti pagalbos reikalingiems vasarotojams.

Ryklių Australijoje yra maždaug 12 skirtingų rūšių, iš jų vieni daugiau, kiti mažiau yra pavojingi, kai dvi rūšys "Port Jackson" ir rečiau pasitaiką "Leopard" rykliai yra visai nepavojingi. Jaunus "Port Jackson" rykliukus ir mėsą tautietis medžioja ir gauda ir jie yra naudojami daugumoje maistui, kai kiti didieji sugauti rykliai panaudojami įvairiems kitiems tikslams.

Patys pavojingiausi šių vandenų rykliai yra "Tiger", kurie užauga labai dideli, nors Australijoje pasitaiko tik 11-15 pėdų ilgio. Šis pavojingas ryklis yra labai lengvai aptažstamas, nes turi būką galvą su didelėmis juodomis akimis ir aiškius, kaip tigrą ant nugaros rėžius. Iš prigimties šie rykliai yra gana lėti, tačiau kai jie eina medžioti ir yra labai alkani, tai tada pasidaro ypatingai pavojingi. Kai kitų ryklių apsisukimas vandenyje yra labai lėtas ir užima nemažą tarpo posūkį, tai tigras gali tą padaryti per kelias sekundes labai mažame apskritime.

Australas ryklių medžiotojas Ron Isbel, neseniai netikėtai užpultas 12 pėdų tigrinio ryklio, šaudamas iš savo povandeninio šautuvo, pataikė jam į žandą, kas jį sužeidė ir jis šonu praplaukęs jau sukosi puliti australą tiesioginiai. Neturėdamas laiko antrą kartą šauti, jis tik spėjo įsikabinti į ryklio uodegą, kai šis "bandydams" jo atsikratyti, pradėjo daryti tiesiog akrobatinius šuolius, tačiau australo nenuvertė, o pats smarkiai kraujuodamas nusilpo ir visai nurimo, kas leido šiam medžiotojui antru taikliu šūviu jį visai pribaižti. Toks pasijodinėjimas ant ryklio uodegos buvo gera pamoka šiam australui ir jis dabar yra daug atsargesnis ir iš kartu šauna du šuolius.

Antra iš pavojingiausių ryklių giminė yra banginiai rykliai, kurių čia pasitaiko 10 skirtingų rūšių ir iš jų septynios yra pavojingos. Jų yra taip pat labai skirtingų spalvų: baltų (patys pavojingiausi) mėlynų, bronzinių, pilkų ir juodų. Visus šiuos ryklius aptažinti yra labai sunku ir dažnai pilkieji rykliai yra sumaišomi su paprastais neplėšriais banginiais. Šių ryklių ilgis Australijos vandenynse yra 7-9 pėdų. Daug pavojingesni yra moteriškos lyties rykliai, ypatingai besilaikantieji prieauglio. Tuo laiku jie puola be jokio pasiruošimo ir tiesiog beprotiškai, ypatingai įteigę tik jie užuodžia sužeisto žmogaus ar kito gyvio kraują. Australijoje yra padaryta tik

Kremliaus rūmai, kur sukoncentruota Sovietų Sąjungos visa valdžia, yra apsupti 7705 pėdų ilgio mūro. Stalino laikais jie buvo neįžengiami, bet šiandien jau leidžiama lankyti turistams. 1. Borovickaja vartai pro kuriuos 1812 m. įžengė Napoleonas, 2 ir 3 Lenino darbo kambariai paversti muziejumi, 4. Salė, kur priimami užsienio valdovai, 5. Buvę Stalino privatus apartamentai, 6. Vartai pro kuriuos Stalinas išvažiuodavo, 7. Keturiasdešimt aštuonių carų ir kunigaikščių mauzoliejus, čia yra Ivano Žiauriojo palaikai, 8. Salė, kur vainikuodavo carus, 9. Vartai pro kuriuos važinėja vyriausybės nariai, 10. Čia ruošiami priėmimai užsienio valdovams, Ivanas Žiaurusis ir Petras Didysis čia švėsdavo savo pergales, Stalinas čia buvo priėmęs Churchillį ir de Gaulle, 11. Šv. Jurgio salė talpinanti 4000 asmenų. Čia vyksta didieji banketai, 12. Aukščiausios Tarybos posėdžių salė 2500 vietų, 13. Kongreso rūmai talpiną 6000 asmenų, 14. Ministrų Tarybos ir Kosyginobiurai, 15. Revoliucionierių palaikai palaidoti mūre, tarp kurių yra Stalino, Gagarino ir amerikiečių rašytojo John Reed.

KREMLIAUS GETAS (2)

Kaip dirba ir gyvena Kremliaus valdovai

Politbiuro posėdžių salė yra apstatyta lygiai taip pat, kaip ir ministro pirmininko Kosygino ir jo pavduotojų to paties tikslo patalpos. Išilgai rašomojo stalo yra ilgas konferencijos stalas, aprauktas žalia gelumbe ir apstatytas oda aprauktais foteliais ir kėdėmis. Kiekvienam konferencijos dalyviui patiekiamas blokas popieriaus ir pieštukas. Ant

stalo paprastai yra keletas bonkų mineralinio vandens "Boršom" ar "Narsan" ir popirosų markės "Rosiskaja".

Pirmame aukšte vyriausybės rūmų yra Brežnevo, Kosygino, Mazurovo, Poljanskio (abu yra vicepremierai), Podgorny (Aukšč. Tarybos pirmininko - prezidento) ir ZK sekretoriaus Suslovo kabinetai. Kaž kokių būdu Kremliuje turi ir iš valdžios pasitraukęs Mikojanas, kuris dar te bėra Aukščiausios Tarybos prezidentume. Per Posėdžių pertraukas Mikojanas paprastai išeina pasivaikščioti šalia šv. Jurgio salės. 50 žingsnių į vieną pusę, 50 -- į kitą. Jo asmens sargybinis žygiuoja priešinga kryptimi.

Geriausia proga stebėti visus Aukščiausios Tarybos narius galima per posėdžius. Prieš kalbėtojo pultą, yra išrikiuotos šuolų eilės, ku-

NATO IR...

(Atkelta iš 1 psl.)

žią dieną galime sužinoti, kad tie du rivalai susitarė pasidalinti komunistinio pasaulio valdymo sferomis. NATO valstybių politika Lisabonoje įsitikino, koks yra pavojingas saugumo reikšmas. Portugalų kairiųjų pakišta bomba sprogo pašte ir nutraukė 6 valandoms telefoninį susisiekimą. O kas garantuos, kad kitų kraštų kairieji nepakiš bombos po NATO posėdžių langais? Gal todėl ir liks amžinai teisingas romėnų posakis: si vis pacem, para bellum.

viena filma, kad sužeista ryklė, jau paskutinėse savo gyvenimo minutėse, pagimdė jauną rykliuką.

Biologų galvojimu rykliai savo formos nėra pakeitę per milijonus metų nuo gyvūnijos atsiradimo, tačiau pats daugiausiai ir tobuliausiai išsivystęs ryklis yra "Plaktugalvis", kuris savo galvos formą turi panašią į plaktuką, tačiau jis turi daug geresnį matymą vandenyje ir jo visi kiti pojūčiai ir uoslė yra daug stipresni ir geresni negu visų kitų ryklių giminė. Ypatingai jie pasižymi savo dažnu užpuolimu povandeninių narių ir žuvalvotojų po vandeniu.

Nors ir kaip yra pavojingi rykliai ir jų nemažai pasitaiko Australijos vandenynse, tačiau gerai apsaugotose pajūriuose sau malonumą apie 8 mėnesius per metus randa milijonai Australijos gyventojų, palikdami šias didžiūsiąs pabaisas profesionalams riklių medžiotojams, kaip ir mūsų tautietis Jonas, kurį visuomet prisimenu valgydamas "Fish and chips".

lius. Demonstratyviai jis paploja savo bendradarbiams per petį, niekas to nedaro jam.

Brežnevo veidas išpurtes, akys užtinusios, ypač nesveikai jis atrodo iš ryto. Prieš pradėdamas kalbėti jis visados šukomis ar bent ranka perbraukia savo plaukus.

Brežnevas reikalui esant lengvai išspaudžia ašaras ir bučiuoja jis dažnai ne į žandus, bet tiesiog į lūpas. Kalbama, kad jis mėgstas pafilirtuoti. Viena iš jo draugių yra jau senesnio amžiaus dainininkė Liudmila Syčila. Kartais jo draugystėje pastebimos ir jaunesnės moterys, dažnai šokėjos, bet ne iš baleto teatro, bet liaudies ansamblių.

Jo dukrė Galina, virš 30 metų amžiaus, turi silpnąją cirkui. Jos pirmas vyras buvo tramdytojas, vėliau ji susidraugavo su šaudymo virtuozu. Šiuo metu ji gyvena su valstybinio cirklo burtininku. Brežnevas dėl to nėra labai patenkintas. Jis įtaigojās Galina susirasti koki "normalų" vyrą iš valdininkų ar karių tarpo.

Brežnevo butas yra po karo pastatytam bloke Kutuzovo bulvare Nr. 24. Tame pačiame pastatų komplekse gyvena ir žemesni, bet patikimi pareigūnai. Brežnevo butas yra penktame aukšte ir susideda iš 5 kambarių. Ketvirtame aukšte gyvena KGB šefas Andropovas, o šeštame vidaus reikalų ministeris Ščelokovas.

Prieš tą pastatų kompleksą visados stovi limuzinas su saugumiečiais. Sargybinių esama ir atskiruose namuose, kurie visi yra atitverti aukšta tvora.

Brežnevas savo liuoslaikį mielai leidžia Andropovo ir Ščelokovo draugystėje, su jais jis draugauja dar nuo Dnepropetrovsko laikų, kur pradėjo savo politinę karjerą. Už tat kartais ir kalbama apie "Dnepropetrovsko mafiją".

Brežnevas savo svečiams mėgsta pats virti ir savo gaminiais čia pat virtuvėje vaišinti, užgeriant vodka ar armenišku konjaku.

Brežnevas yra didelis futbolo mėgėjas. Pasiūtaiko, kad rungtynės tol neprasideda kol jis neužima vietos jam skirtoje ložėje.

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAIMS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

BRANGŪS LIETUVIAI!

Prieš 31 metus birželio mėnesį sovietai okupavo Lietuvą. Ji buvo tik atsigavusi po 100 metų trukusios to paties rytinio kaimyno vergijos ir nauja jėga veržėsi savam gyvenimui.

Prieš 30 metų sovietai pradėjo naikinti lietuvių tautą.

Tą patį birželį, artėjant kitam okupantui, Lietuva sukilo prieš sovietinį pavergėją, paaukodama tūkstančius jaunų gyvybių. Lietuvių kova nebuvo ir nėra nutraukta ar užslopinta iki šių dienų. Partizanų, Brazinskių, Kudirkos Simokaičių žygiai tebeliudija didelį tautos norą išsilaisvinti.

Amerikos lietuvių nuo pirmųjų Lietuvos nelaimės dienų giliai užjautė savo tėvų žemę ir vieningai ryžosi stoti į kovą už laisvę broliui, už nepriklausomybę kraštui.

Amerikos lietuvių Taryba, šių liūdnų birželio prisiminimų akivaizdoje, kviečia visus Amerikos lietuvius su pagarba prisiminti žuvusius krašte ir Sibire, pasiryžti kovoti, nusiteikti vieningai dirbti ir nusistatyti pastoviai ir gausiai aukoti.

Vieningumas, darnumas, pasiryžimas ir pasiaukojimas tebūnie mūsų nuolatinės garantijos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti.

Amerikos Lietuvių Taryba

Minėdami siaubingųjų birželio trėmimų sukaktį, mes pagarbiai lenkiame galvas ties žinomų ir nežinomų Sibiro tremtinių prisiminimu. Nežmoniškas kančias atlaikiusiems tremtiniais mes linkime dar daug daug metų jiems prieinamais būdais visur ir visuomet būti jų skaudžių išgyvenimų, kaip visos mūsų tautos skausmingo likimo liudininkais. Pavergtiesiems tėvynėje trokštame kantrybės ir patvarumo sulaukti pirmosios vergijos pabaigos, išliekant ištikimiesiems lietuviškojo gyvenimo tradicijoms ir dvasiniam senesniųjų kartų įpareigojimui. Laisvojo pasaulio lietuvių visuomet teldi svetimųjų kraštų gyvenimo sąlygų nepalaužiamas ryžtas vieningai ir sutartinai dirbti siekiant, kad ties Baltijos jūra vėl amžiams kiltų laisva Lietuva. Ko nepasieksime mes, tepasiekia mūsų būsimosios kartos -- lietuvių tautos jaunimas, vergijoje grūdintas laisvajame pasaulyje savo paskirtį teisingai supratęs.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Valdyba

Valstybinio kapitalizmo faktai

Kada valstybė yra nekontroliuojamas kurio kito veiksnio darbdavys, turime valstybinio kapitalizmo reiškinį. Tokia valstybinio kapitalizmo santvarka praktikuojama Sovietų sąjungoje ir jos satelituose. Iš tokios tvarkymosi praktikos kyla visos būdingos industrinėms kapitalistinėms valstybėms problemos. Tai ypačiai akivaizdu darbdavio santykių su darbininkais. Kapitalistinėje valstybėje, kur darbo jėga suburta į unionas, darbininkas gali statyti savo sąlygas ir derėtis. Bet valstybinio kapitalizmo (sukomunistintose) valstybėse darbininkas yra bejėgis vergas produkcijos procese. Darbininkas negali statyti savo reikalavimų, derėtis dėl darbo sąlygų gerinimo ir atlyginimo kėlimo.

Valstybinio kapitalizmo sistemoje darbininkas yra akiai treniruojama jėga. Režimas verčia jį dirbti ir tikėti valstybės režimu, nelyginant išpažinti (priverstinai)

valstybės ekonominę teoriją kaip kokią religiją.

Visas tas prielaidas su kaupu patvirtina pasikalbėjimas su "Kauno Audinių" fabriko partinio komiteto sekretore G. Balčiūniene (Švyturys, Nr. 1, 1971).

-- Senųjų įrengimų vieton, -- dėstė Balčiūnienė, -- stojo modernios ir pajėgios mašinos, vien tik audimo ceche mes išlaisvinome 72 darbininkus. Visiškai mechanizavus rankų darbą marginimo ceche, darbininkų sumažėjo 60 procentų, metinis ekonominis efektas viršija 240 tūkstančių rublių.

Iš šio atviropareikimo matyti, kad mechanizacijos tikslas ir darbininkų atleidimas buvo fabriko pelno ieškojimas -- yra tipingas nekontroliuojamo kapitalizmo požymis. Jos visiškai priešingos grynios marksistinės teorijos siekiams.

— Pelnas išaugo 2,2 karto, -- giriasi Balčiūnienė, pamiršusi, kad tuo posakiu ji griauia

ALT S-gos SEIMĄ SVEIKINO

(Tęsinsys iš praeito nr.)

• Lietuvos gen. konsulas New Yorke A. Simutis:

"Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga savo nepalaužiamu nusistatymu už valstybingumą ir aktyvia veikla yra daug prisidėjusi prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylos palaikymo ir propagavimo tiek savųjų, tiek kitataučių tarpe.

Sveikindamas Seimą ir jo dalyvius šiuo ypatingai sunkiu mūsų tautai metu linkiu, kad Jūsų vieningi darbai pagreitintų Lietuvos nepriklausomybės atstatymą".

marksistines tezes.

Bet tai dar neviskas. Laisvojo kapitalizmo kraštuose darbininkas yra laisvas dirbti arba pasitraukti iš darbo. Jis laisvas kovoti su jo išnaudojimu ir protestuoti, jeigu jam uždeda darbo. Tuo tarpu, kaip dėsto "Kauno Audinių" partinio komiteto sekretorė Balčiūnienė, kaip tiksliai tas partinis komitetas fabriko darbininkų tarpe organizuoja "sąmoningumo ir atsakomybės" jausmą. Kasdieniais žodžiais tarientai yra darbininkų provokacija daugiau dirbti.

-- Komunistai pirmieji stojo prie trejų ketverių staklių, -- dėsto Balčiūnienė. -- Darbininkės staklėse išvelgia savo priešus, -- atvirai sako savimi užtikrintoji sekretorė. -- Reikėjo atkakliai aiškinti, kol žmonės įtikinome. Klausiate, koks komunistų avangardinis vaidmuo, kokia atsakomybė? Ogi štai -- audėjos komunistės stojo prie šešiolikos staklių!

Valstybinio kapitalizmo sistemoje, tokius išsūkius sveikam protui ir natūraliam darbui vadinama heroizmu. Normalioje sistemoje tai vadinama "streikbrekieriais", fabriko infiltruotais agentais sunkinti darbininkų kovą prieš fabriką.

-- Žmonės neskaičiaavo darbo valandų -- pabrėžia sekretorė.

Dirbti ir neskaičiuoti savo darbo valandų imanoma tik absoliučios vergijos režime. Tai yra dirbančių masės klaidinimas ir suvedžiojimas. Tokie darbai yra tiksliai dirbtinis spektaklis eliniam darbininkams.

-- Partinis komitetas pasiekė, kad kiekvienas vadovaujantis darbuotojas, meistras, cecho viršininkas, bet kurio darbo vadovas, būtų ir politinis auklėtojas, -- sako Balčiūnienė. -- Partinė organizacija vadovauja naujos technikos įdiegimui.

Kokios baimos yra kiekvieno eilinio darbininko darbo sąlygos sovietinio fabriko darbo sistemoje. Visa savo galia valstybė per partinį komitetą be atvangos varo jį dirbti vis smarkiau ir "neskaičiuoti darbo valandų". Toks yra valstybinio kapitalizmo režimas. (j)

• Lietuvos gen. konsulas Los Angeles dr. Julius J. Bielskis:

"Nuoširdžiai sveikinu visus seimo dalyvius ir linkiu kuogeriausios sėkmės Tamstų pasitarimuose ir sprendimuose savos organizacijos, taip gi Lietuvos ir lietuvių reikaluose".

• Lietuvos gen. konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis:

"Sukaktuvinį seimą širdingai sveikinu ir linkiu jam sėkmės lietuviškų reikalų gvildenime ir sprendime".

• Lietuvos konsulas Bostone A. O. Shallna:

"Sveikinu seimą ir linkiu geriausios sėkmės išpildant Jūsų sudarytą tvarkaraštį".

• V. Olienė: "Sveikinu Sąjungos seimą ir linkiu geriausios sėkmės Jūsų visuose darbuose.

• Liberty Federal Savings and Loan Assn. prezidentas Charles Chleden:

"Siunčiu savo geriausius linkėjimus seimode legatams ir Seimui linkiu geros sėkmės".

Priede \$100.00 čekis.

• Vilties Draugijos valdybos pirmininkas A. Laikūnas.

"Nebe pirmą kartą tenka maloni proga Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimą sveikinti Vilties Draugijos ir Dirvos vardu. Kiekvieną kartą džiaugdavomės tautinės srovės dėmesiu ir konkrečiomis pastangomis savąją spaudą remti, tobulinti ir išlaikyti. Šiandien galime tų pastangų vaisiais jau ir pasigėrėti. Dirva tvirtai laikosi, irėždama vis gilesnius pėdsakus lietuviškoje išeivijoje. Savo darbą išplėtusi Vilties leidykla rinktiniais leidiniais turtina mūsų asmenines knygų lentynas. O sutelktinėmis tautininkų ir neolituųjų pastangomis pradėtas leisti Naujosios Vilties žurnalas, išleidęs jau porą numerių, akademiniu brandumu įsijungia į mūsų politinį, visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą, kaip seniai laukta jo švie

si apraiška.

Šia iškilminga proga mano linkėjimas Seimui bus trumpas, bet nuoširdus: tebūnie jo darbas sėkmingas, o naujiems užsimojimams jo sužadinta mūsų tautinė srovė teduoda medžiagos Dirvai kiekvienoje laidoje ją minėti ir jos kultūrinį veržlumą savo skaitytojams nuolatos pristatyti".

• Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba ir visi nariai nuoširdžiai sveikina seimo dalyvius ir linki sėkmingo darbo ir pozityvių rezultatų.

Negalėdami patys asmeniškai dalyvauti savo mintimis ir pritariais būsime kartu.

• Philadelphia Lietuvos Muzikalės Namų Bendrovės pirm. S. Melnikas:

"Mes jungiamės su Jumis į vieningą kovą prieš Lietuvos okupantą. Jūsų darbai, drąsa ir ryžtas tebūna kelrodis kovoti, kol bus laisva, nepriklausoma mūsų Tėvynė Lietuva. Tad visi dar-

Buvę ALT S-gos pirmininkai su poniomis seimo bankete Philadelphiaje. Iš kairės: Danguolė Bartkuvienė, Vytautas Abraitis, Stela Abraitienė ir Eugenijus Bartkus. Rimo A. Dilbos nuotrauka

bą su galingu šūkiu: Šalin okupantai iš mūsų Tėvynės Lietuvos".

• LB Philadelphiajos apyl. pirm. A.V. Danta:

"Leiskie man pasveikinti Jus, susirinkusius į šį broliškos meilės miestą, ir palinkėti Jums ko geriausios sėkmės Jūsų užsibrėžtuose darbuose. Svarstydamas savo organizacinius reikalus, prisidedate prie mūsų visų siekimo išlaikyti ir ugdyti tautinę gyvybę ir remti Lietuvos laisvinimo bylą."

• Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadel-

phijos Klubų pirm. J. Augaitytė:

"Nuoširdžiai sveikinu Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 12-tąjį seimą susirinkusį 1971 m. gegužės mėn. 29-30 d. Philadelphiajos miestelio linkiu darbingos nuotikos bei našios veiklos Jūsų siekiuose".

• ALT S-gos Detroito skyr. pirm. A. Grigaitis: "Skyriaus valdyba, negalėdama asmeniškai dalyvauti 1971 met. Sąjungos Seime, sveikina suvažiavimo dalyvius ir linki darbingos ir svarios sėkmės."

Irena Budreckienė ir Danguolė Bartkuvienė ALT S-gos seime Philadelphiaje prie registracijos stalo. Rimo A. Dilbos nuotrauka

TAUTOS SUKILIMO KELIU

Šiemet sukanka 30 metų nuo to karštojo birželio dienų, kai gedulingiems tremiamųjų į Sibirą vagonų maršams nutilus, tūkstančiai jaunųjų Lietuvos sūnų išvedė tautą iš komunistinio jungo į laisvės aušrą. Vėlesnių dešimtmečių būvyje šimtai tūkstančių lietuvių žuvo nelygioje kovoje Sibiro sniegyuose, Rusijos kalėjimuose, Lietuvos laukuose. Miško broliai ne vieno mūsų gaisrais nužėrė juodą vergijos naktį. Tačiau tautos sukilimo prasmė nesumažėjo nei tuomet, kaip nėra ji sumažėjusi ir šiandien.

Anuo tragiškuoju metu sukilimas atliko didį vaidmenį tautos kelyje į laisvę. Jis netik parodė pasauliui lietuvių tautos meilę laisvei ir subrendimą nepriklausomybei, bet ir jos nepaykantą komunistui bei ištikimybę krikščioniškai Vakarų civilizacijai ir kultūrai. Iš kitos pusės, sukilimo audra nuvaliusi tėvynės veidą nuo raudonųjų šiukšlių, netik išgelbėjo daugelio lietuvių gyvybes, bet atkūrė institucijas, kurios nacių okupacijos metu veiksmingai tarnavo tautos interesams. Pagaliau sukilėlių ryžtas ir aukos grąžino broliams savigarbą ir nuplovė dulkes nuo tautos garbės vainiko, Saulės, Durnės, Žalgirio ir Nepriklausomybės kovų karių palikuonis pasirodė verti laisvės ir nepriklausomybės.

Šia prasme tautos sukilimas yra šviesus pavyzdys ir šiandienos lietuviams. Tetarnauja jis ryžto pavyzdžių kovojantiems, meilės pavyzdžių abejojančiams, aukos pavyzdžių pavargstantiems. Tebūna jo kelias visų mūsų kelių į laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvių Krikščionių Demokratų
Sąjungos Centro Komitetas

Solženitcinas ir Barėnas (2)

Žmogus kuria meną, menas — žmogui

Minint Kazimierą Barėną pravartu pateikti biografinių žinių. Mes greičiau išmenam triukšmingai ateinančias, didelių leidyklų pristatomas pavardes. Dvi galybės: sovietinė Rusija nenoriai, už skvernų prilaikydama, o Ameri-

LIUDAS DOVYDĖNAS

kos biznierių - leidėjas užkimo riksmu apglėbia Solženitciną, kone kaip stebuklą neša ant auksinių šakių. Kazimieras Barėnas-Barauskas gimė 1907,

Panevėžio apskr., Pūmėnų vl., Stanionių kaime. Gimnaziją išėjęs Panevėžyje, humanitarinius mokslus baigė VDU Kaune. Pradėjęs žurnalistiką, eilėmis, netrukus išvirtinto prozos kūryboje.

Tremties keliais per Vokietiją pasiekęs Londoną, pastoviai redaguoja "Europos Lietuvį", išugdydamas ir knygų leidyklą "Nidą". (Viena derliausių leidyklų.) Per eilę metų Barėnas suredavo 7 didžiulius neperiadinius leidinius "Pradalgės". Arčiau stebint Barėną, krina įakis jo nepaprastas darbštumas, gilus atsidavimas darbei. Barėno rašto derliui priklauso ir kruopščiai atlikti vertimai: W. Faulknerio, J. Steinbecko, J. Hiltano ir kitų žymių rašytojų. Barėno kūrybos sąrašas: "Giedra visad grįžta", "Karališka diena", "Atsitiktiniai susitikimai", -- tai stambūs novelių, apsakymų rinkiniai. Baigiama spausdinti naujas novelių rinkinius "Dvidešimt Veronikų". Mūsų padrikos kritikos buvo gerai įvertinti jau pasirodę Barėno raštai, tačiau Barėno kūryba užsitarnauja žymiai gilesnio dėmesio.

Šia proga sustosim prie Kazimiero Barėno romano "Tūboto gaidžio metai", romano, kuris tvirtu žingsniu atėjo į mūsų literatūros pirmas eiles. Nebijokim būti apkaltinti išdidumu, "Tūboto gaidžio metams" priklauso gera vieta ir pasaulinėje literatūroje. Solženitcinas Barėno draugystėje negalės užsigauti. Kaip jaušis Barėnas?! Visada kuklus, iš smulkmenų atkasęs didelių dalykus. Barėnas nuoširdžiu išvalgumu, gilius žmogaus gyvenimo šėšelius ir šviesas atskleidžia smulkmenomis, nenuginčijamoj tikrovėje, kartais atvirutės dydžio piešinyje. Solženitcinas beprotyste virtusį gyvenimą (gal jau nebe gyvenimą) sumaitotą brutalumą, cinišką melą, piešia didelėje drobėje, kartais nesugriebdamas įtikinančių smulkmenų, taip pralidžą. Tuoj užsidegė namų stogas. Stogas suliepsnojo kaitriai, ir žemyn, į kambarius, į krautuvės patalpą, pasruvo dūmai. Namas, kaip degantis tankas, norėjo degti staigiai ir smarkiai. Kelios kulkosvydžio serijos prakirto sieną. Partizanai jau gulėjo ant grindų; kulkosvydžio salvė prakirto sieną žmogaus ūgio aukštyje.

-- Tenai! -- suriko kažinkas, šliaužė grindim prie durų. Atstūmė duris, ir į veidus trenkė tiršti išidegančio medžio dūmai. Kulkosvydžio serija vėl persiuvo sieną. Skersvėjis patraukė pro praviras duris, ir dūmai, jau daudonuodami nuo įsimaišančių liepsnų, siūbtelėjo patalpon. Skersvėjis kurstė ugnį.

Akimirką susvyravę, jie puolė su pamišėlišku apmaudu į dūmus. Beveik čia pat, lyg po kojomis, trenkė rankinių granatų sprogimai.

Partizanai išsiveržė iš degančio namo į mažą kiemėlį. Keli raudonarmiečiai jau buvo čia. Parkritę ant vieno kelio, jie iš už išvietės kampo mušė iš šautuvų dešinėn.

-- Valio! -- išsiveržė suriaumojęs žvėrišku riksmu, kuriame buvo atakos narsa ir mirties baimė.

Susiraižgę nelauktų durtuvų imtynių akimirka. Nuo kelio šaudęs raudonarmietis pašoko ir pasileido bėgti išilgai tvoros. Jis nušoko jau kelis žingsnius ir tuoj pradėjo griūti ant žemės, graibydamsis rankomis už tvoros lentų. Kitas atsigrėžė ir

varčių ir milžiniškai drobei.

Barėnas "Tūboto gaidžio metais" mus už rankos veda į Pavandenės parapiją, o ten... arklius ima. Ima Arklius! Mat, prasidėjo I-sis karas. Ims ir vyrus, bet tai kita daina. Puse lūpų šypsodamasis, Barėnas keliauja iš lėto, mielai atrinkdamas detales, sušildydamas gyva ranka, supažindina su Gasiūnu, Ignacu, Tekle, Gervydų Vanka ir visa kupeto gyvenimą gyvenančių pavardeniečių. Jie savu triūsu, be didelių planų, be užmačių -- pasaulį persiūti per dvi su puse savaitės -- gyvena, nes -- ką veiksi negyvenęs.

Ten toli, kur kaizeriai, carai, plakatų gamintojai demagogija ir kieta valdžios ranka lieja kraują ir apkasuose ir aikštėse, gamina griuvėlius... o Pavandenės apylinkėje gyvenama. Duona, darbas, malda, geri seni papročiai.

Gyvenama žmogaus artimumu žmogui, bėdos, vargai, džiaugsmas, gimimai, mirtis teka kaip tyli, akimis nuglostytais krantais gili upė. Teka nuo amžių giminystės, kaimynystės gijomis su artėję, supratę vienas antrą, reikale pasmerkę, dažniau -- atlaidūs.

Jei vasarą Pavandenės vasarojaus lauke su stotum ant pirmo kalniuko, pakeltum darbu nuvargusių ranką, patsai pajustum vėjo ir avių šiukenimą pro pirštus. Ir taip ten teka gyvenimas, kiek įmanoma teišsus, savas, suprantamas.

Mintimis peršokę atstumus, pasekim Solženitcino atvertą Rusijos gyvenimą. Ir ten auga vasarojus, vargas ir džiaugsmas vaikšto pro vartus, bet viską užgriuvo milžiniškas užmojis: išžudyti milijonus, nes to reikalauja didelė idėja -- proletariato revoliucija. Kacetai, beprotinai didelis melas, nes to reikalauja partija. Beprotybė iškyla aukščiau Karpatų ir galvos.

Nenoriu pasakyti, kad vaizduojamasis rašytojo pasaulis apsprendžia kurinio vertę. Noriu pažymėti, jog Barėno Pavandenės gyvenimo žmonės gyvena, saikiu žmonišku supratimu. Sulyginus Barėno ir Solženitcino pa-

J. GRAUDA

Bruzdėjimas Kaliningrade

Kadaise buvo garsus miestas Karaliaučius, kurį vokiečiai vadino Koenigsbergu. Ar buvo Karaliaučius garsėjęs Tvankstės vardu? Apie tai tarybiniai mokslininkai nekalba.

Tačiau, kad Karaliaučius dingio kartu su karaliais, apie tai skelbia tarybiniai politikai. Dabar tai Kaliningradas -- ir papūsk katinui į uodegą!

Tarybiniai tankai pakeitė netiktai istoriją, bet ir geografią. Ir nesunku keisti. Atvažiavo, atbildėjo, tankų rikiuotė. Sveiki gyvi, nuo šios dienos jūs vadinatės Kaliningradiečiai. Ir pamėginkite nesivandinti!

Kadangi dabartiniame Kaliningrade 95% gyventojų yra rusų tautybės, miesto pavadinimo problema la bei lengvai ir prigijo...

Šiomis dienomis tarybinės Lietuvos ministeris pirmininkas Maniūšis, savo laiku Lietuvon importuotas iš Maskvos, išvyko dalyvauti Kaliningrado iškilmėse. Dvidešimt penkeri tarybinės valdžios metai Kaliningrado srityje. Ta proga ten surengti dideli bruzdėjimai. Niekas ta proga ten nekalbės apie seną Koeningsbergą ir jo universitetą, kur ilgai gaiso Emanuelis Kantas. Niekas nekalbės ten Maniūšiui apie Karaliaučiaus ryšį su lietuvių kultūra. Tai Maniūšiui ir neįdomu. Jam ta lietuvių kultūra, kaip šuniui penkta koja. Niekas, pagaliau, neprisimins ir Tvankstės, kurios senomis, išgašusiomis problemomis vis dar serga dramaturgas Grušas...

Bruzdėjime kalbės, gers kaukaziškojo šampano tostus, kariuomenė parados ir gąsdins priešus artillerijos salvėmis, nes tarybinė valdžia stipria koja įsivėmė į prūsų žemę.

Visos miesto gatvės, visos aikštės turi rusiškųjų maršalų vardus. Smagu paraduoti ir vis dar esančiuose griūvėsiuose nepaklysti.

Kaliningrado sritis kraštutiniausias avanpostas Vakaruose.

Ir Lietuvai smagu. Neįsiverš iš prūsų šalies grobuonys kryžiškai. Nebus nauju temų Grušo dramoms.

Čia mažytė dar žinutė. Ėmė vienas iš išeivių ir parašė laišką į Donelaičio tėviškę, į Tolminkiemį.

Ilgai klaidžiojo laiškas. Sunku dabar surasti tą Donelaičio tėviškę. Pagaliau sugrįžo atgal išvargęs laiškas su ryškiu nurodymu: vieta nežinoma. Adresas nežinomas. Adresatas nežinomas.

Nežinojo žmogus, kad Karaliaučius dabar Kaliningradas, kad Tolminkiemis dabar Čistyje Prudy.

Ir sakyk, žmogau, kad pritrūks temų dramaturgui Grušui!

saulius, kas bebūtum, noris likti Barėno pasaulyje. Ne tai, tur būt, jog tai sava, bet kad tai gyvenimas. Atstumiantis Solženitcino pasaulis, labai gerai atskleistas, bet tai ne gyvenimas. Kas tai? Net ir Solženitcino neranda atsakymo. Kodėl virš penkiasdešimt metų sovietinė Rusija gyvena ne gyvenimu, Solženitcinas nebando ar nepajėgia atsakyti. O mes norim atsakymo, nes Rusijos ne gyvenimas prislėgė, sugriovė Pavandenės gyvenimą. Mes žinom koks buvo Pavandenės gyvenimas, ir jokios programos, partijos, didelis teroras, didelis melas ne-

atstos Tūboto gaidžio vienos plunksnos.

Man rodos, Barėnas ir Solženitcinas lyg du poliai, gėrio ir blogio poliai. Susipažinę su Solženitcino atvaizduotu Rusijos gyvenimu ir su Barėno Pavandenės apylinkėse mes galim be padidinamojo stiklo pasakyti kur yra gyvenimas, kur yra ne gyvenimas.

Išblokštiems iš tėvų takų Barėnas patiekė vaizdingą, artimą Pavandenės -- Lietuvos žmogiško gyvenimo paveikslą. Jį reik atidžiai stebėti, neskubant versti puslapį po puslapio. Mačiau, kartą Čedasų miestelio šventoriaus pamūrėje, (Nukelta į 6 psl.)

Jurgis Gliauda

GATVĖS MŪŠIS

(2)

Partizanų būrelis priekyje išsikišusiame mediniame name jau buvo apsuptas. Mūšis užsimezgė už jų. Jie buvo čia prasiveržusio priešo užfrontėje ir čia buvo jų pasalų punkto reikšmė.

Tankas degė visai netoli, ir aštrus benzino degėsių ir svylančių žmonių kūnų kvapas, panašus į degančių plunksnų kvapą, troškino ir purtė. Leonas matė, kaip raudonarmiečiai mikliai ir greitai bėga į šoninę gatvę, stengdamiesi išsiveržti ne į prospektą, bet į kiemus, už partizanų užimtų namų. Ir kas kartą, kada jis kėlė šautuvą ir pagaudavo bėgantį žmogų po šautuvo maumonėliu, jis negalėjo išdrįsti ir šauti į gyvą, judantį taikinį.

Aplink jį traškėję šūviai, glušino jų trenksmas, žvangėjo ant grindų iš šautuvų magazinų išspiaunamos gilzės, kvepėjo rūgščiais parako dūmais. Mušė į pro namus bėgančius raudonarmiečius. Jų, pasalomis išvirtinusių, puolimas buvo sėkmingas savo staigumu. Pro juos bėgantieji žmonės lengvai ir nesudėtingai nustojo savo gyvybių. Bet valandėlę vėliau jau pradėjo apšaudyti jų

līdzą. Tuoj užsidegė namų stogas. Stogas suliepsnojo kaitriai, ir žemyn, į kambarius, į krautuvės patalpą, pasruvo dūmai. Namas, kaip degantis tankas, norėjo degti staigiai ir smarkiai. Kelios kulkosvydžio serijos prakirto sieną. Partizanai jau gulėjo ant grindų; kulkosvydžio salvė prakirto sieną žmogaus ūgio aukštyje.

-- Tenai! -- suriko kažinkas, šliaužė grindim prie durų. Atstūmė duris, ir į veidus trenkė tiršti išidegančio medžio dūmai. Kulkosvydžio serija vėl persiuvo sieną. Skersvėjis patraukė pro praviras duris, ir dūmai, jau daudonuodami nuo įsimaišančių liepsnų, siūbtelėjo patalpon. Skersvėjis kurstė ugnį.

Akimirką susvyravę, jie puolė su pamišėlišku apmaudu į dūmus. Beveik čia pat, lyg po kojomis, trenkė rankinių granatų sprogimai.

Partizanai išsiveržė iš degančio namo į mažą kiemėlį. Keli raudonarmiečiai jau buvo čia. Parkritę ant vieno kelio, jie iš už išvietės kampo mušė iš šautuvų dešinėn.

-- Valio! -- išsiveržė suriaumojęs žvėrišku riksmu, kuriame buvo atakos narsa ir mirties baimė.

Susiraižgę nelauktų durtuvų imtynių akimirka. Nuo kelio šaudęs raudonarmietis pašoko ir pasileido bėgti išilgai tvoros. Jis nušoko jau kelis žingsnius ir tuoj pradėjo griūti ant žemės, graibydamsis rankomis už tvoros lentų. Kitas atsigrėžė ir

mirksniui susitiko akimis su pribėgančio Leono akimis. Leonas suvokė, kad jis tuoj bus šio raudonarmiečio užmuštas, bet jis neišdrįso jo užmušti. Jis bėgo į kareivį ir tik matė jo žvilgsnį -- keistą ir nežmonišką. Visi bėgo, ir Leonas bėgo, nejausdamas savo kūno.

Partizanai perbėgo kiemelį ir pasuko į šoną nuo apkvašusių raudonarmiečių, nespėjusių pastoti jiems kelio į tuščią, dabar apleistą butą. Čia buvo baldų ir paveikslų ant sienų, pastebėjo Leonas. Jis bėgo paskui kitus. Jie jau išsiveržė į prospektą šalitgatvį. Dabar po dešinei nuo jų liepsnojo namas, iš kurio jie šaudė, o prieš namą, kaip gėstanti žvakė, rūko tankas. Susišaudymas tarškėjo už jų, šoninėje gatvelėje. Jie stovėjo atviri plačiam šalitgatvyje. Ir tik čia Leonas pamatė, kad jų tiktai penki, o buvo jų ten būrelis.

Plati gatvė po kairei, išraižyta gulsčių smagių ryto šešėlių, buvo baugiai tuščia. Tas tuštumas lyg kvietė bėgti ten ir gelbėtis, slėptis. Ir kartu baidė mirtina baimė.

Iš kitos gatvės pusės, kiek pirmyn nuo jų, į tanką, skardžiai ir su virpančiais aidais pradėjo kailenti kulkosvydis. Pasilenkę, lyg nardami į vandenį, jie šoko skersai gatvės. Pusę gatvės dengė rūkstantis tankas. Kairioji pusė buvo plačiai atvira. Ir tiesiog prieš juos, atokiau, vis stovėjo šarvuotas zenitinis pabukas, o už jo tušti sunkvežimiai. (Bus daugiau)

Antanas Diržys

ŠIMTAMETIS KUNIGAS ANTANAS MILUKAS

1871.VI.13 — 1943.III.19

"Tik tavy buvo, yra ir bus gyvenamoji tauta! Tu esi amžinas, kaip amžina saulė, o lietuviškas žodis!"

Stasys Santvaras

Kas amžina -- tai didu. Kas didžiam dalykui skiria savo gyvenimą, tas ir pats auga ir išauga į to paties masto žmogų. Toks buvo, yra ir bus kun. Antanas Milukas, išėjęs iš šio pasaulio vaizdo 1943 m. kovo 19 d., kurio 100-ąjį gimtadienį ir vardadienį turėjom š.m. birželio 13 dieną, pagal aukštybių planus supuolančią su sekmadieniu, net ir šiame laisvame krašte teikiančiu didesnę patogumą prisimint brangius žmones, svarbius įvykius.

Kun. Antaną Miluką, tą šaunų Dzūkijos sūnų reikiama ne tik atminti bet būtinai ir pažinti. Jis buvo reto valingumo lietuvis, reto kantrumo dvasininkas -- reto kilnumo žmogus gražiojo jo paskirty. Jį pažinti galima iš Vlado Mingėlos parašytos monografijos "Kun. Antanas Milukas" -- jo gyvenimas ir darbai, išleistos Amerikoje 1962 m. Tuo tarpu tai yra vienintelis leidinys apie žmogų, kuris savo gyvenime yra išleidęs nemažiau 185 įvairaus storio knygų, tarp kurių 50 paties ir parašytų, leidęs pakaitomis 5 periodinius leidinius -- laikraščius ir redagavęs arti 10-ties laikraščių.

Tačiau ir šis vienintelis leidinys duoda mums spalvingus -- giedrių ir dramatiinių tonų -- vaizdus, kuriuose Antanas Milukas iškyla taip ryškiai, kad jis niekad nebedings laiko rūkuos. Dėl to ir Vl. Mingėlos darbas -- 10 metų rinkta medžiaga apie A. Miluką ir su dideliu nuosirdumu paruošta visuomenei monografijos pavidalu -- yra ir pačiam monografijos autoriui pasiliekiančiu jo gyvenimo pėdsaku ilgam.

"NORIU BŪTI
LIETUVIŲ KUNIGU
IR BŪSIU..."

Tai ištartieji Antano Miluko žodžiai, esant jam dar tik jaunu klierikui, tačiau spėjusiu "nusikalsti" rusų žandarams taip, jog aiškiai aiškiausiai turėjo apleisti ne tik Seinų kunigų seminariją bet ir Lietuvą, kad nepakliuvus kalėjimui. "Noriu ... ir būti" -- kiek atkaklumo tokiame pareiškimu! Taip. -- Tie smingą dėmesin žodžiai, A. Miluko pasakyti draugams klierikams atsisveikinant su jais slapta susirinkime, nebuvo jaunuolio vien įkarščio prasižėmimas.

A. Milukas paliko Europą ir pasiekė 1892 m.

Ameriką bet jis nepakeitė Lietuvos i Ameriką. Jį sutiko kun. A. Burbas su džiaugsmu, tuoj vedė jį visuomenėn, tuoj jam teko išsikinkyti į laikraščio "Vienybė Lietuvninkų" redagavimą. Taip A. Milukas pirmąsias savo žingsniais svetimos kalbos krašte nuėjo ištikimybės keliu savam žodžiui, lietuviškam žodžiui, kuo, poeto kalba tariant, "gyvamoji tauta".

A. Milukas tapo ir kunigu. Ne. Supraskim jį gerai. Jis norėjo būti lietuviu kunigu ir tą savo norą vainikavo 1896 m. išvėntinimais Shenandoah, Pa. Šv. Jurgio bažnyčioje, kur po pirmųjų mišių liko vikaru, taigi čia pradėjo ir apaštalavimo darbą.

"Noriu... ir būti" pareiškimas Lietuvoje turėjo trejopą vaidmenį. Pirmuoju atveju -- tai buvo manifestas klierikams draugams būti drausimams ir nesilenkti prieš gyvenimo sunkumus; antruoju atveju -- tai buvo sūnaus guodžiantys žodžiai jo tėvams Šestokų kaime, laukuose sūnaus kunigo ir va, nusiviliantiems kai

visuomenininko darbandar prieš savo įžadų išpildymą tapti lietuviu kunigu, tai ko kito begalima buvo laukti kai jis jau buvo po šventinimų. Tada jis lietuviškame Amerikos gyvenime ne braidė bet kiauurai nardė, griebdamas darbus dideliu noru, vykdydamas juos be atvangos, rėpdamas plačiu išsišakojimu.

Dabar kun. A. Milukas ne tik sodrus pamokslininkas iš sakyklos bažnyčioje bet paskaitininkas susirinkimuose, publicistas lietuviškoje spaudoje, rašytojas, redaktorius, knygų ir laikraščio leidėjas ir visapusiškas organizatorius. Be viso to, jis kaito rūpesčių ir dėl lietuvių tautos teisių. Ne atsitiktiniais kėlė Lietuvos laisvės bylą, ieškojo Lietuvai draugų, savajai tautai atstovavo nei kieno nors prašytas ar ragintas, nei rinktas ar įgaliotas, o vien veikė kaip savanoris iš pašaukimo.

19-to šimtmečio gale ir 20-ojo pradžioje lietuvių auganti visuomenė Amerikoje ryškėjo gaivalingumu, tautiniu nerimu, patriotine savigarbą. Tačiau, kaip kiekvie-

luką -- kunigą be priekaištų, tačiau bažnytinėje hierarchijoje tepasiekusių klebono titulą, taigi, tik grynai administracinę bažnytinės organizacijos paaugstinimą, be rango dvasiško. Bet paraleliai supalinkimu į apaštalavimo darbą, A. Milukas linko ir į lietuvišką spausdintą žodį nuo seminarijos laikų Seimuose, kur buvo lietuviškų leidinių slaptos palėpių bibliotekos vedėjas, ranka rašytų laikraščių "Knapis" ir "Visko po bisikį" steigėjas, to lietuviško spausdinto žodžio ir ankstyva auka. Amerikoje šis A. Miluko polinkis neišnyko. Čia nuo 1894 m. jis yra redaktorius ir leidėjas savaitraščio "Garsas Amerikos Lietuvių", nuo 1897 m. red. ir leid. savaitinio mokslo ir literatūros žurnalo "Lietuviškas Knygynas", nuo 1898 m. redaktorius ir leidėjas savaitraščio "Žvaigždė" pagaliau, to paties vardo ir ten pat esamos spausdintuvės ir leidyklos savininkas, kuo liko iki savo mirties.

"Žvaigždės" redagavimas, knygų leidimas kun. A. Miluką tiek rišo prie spaustuvės, kad šioji tapo visai sekminga konkurentė klebonijai. Tokią išvadą darau ne vien dėl to, kad jis tapo nepralenkiamu knygų ir laikraščių leidimu bet ir iš to, ką sako Vl. Mingėla Miluko monografijoje, būtent:

"O savininkas -- kun. A. Milukas, vos tik mišias bažnyčioje atlikęs, skubėdavęs spaustuvėn ne vaikštinėti ir darbininkų prižiūrėti, bet dirbti, taip sakant, išpeties. Jis dirbo už kelis. Švaršką numetęs ir marškinių rankoves atsiraitojęs, visas sušilęs, pašinas atliko kiekvieną darbą, kuris tik po ranka pakliuvo". Toliau sako -- "Ne retai atsitikdavo, kad vakarieni atėjus, jis atsisakydavo eiti klebonijon vakarieniauti, kad spaustuvės darbininkams išsiskirsčius galėtų spaustuvėje pasilikti vienas ir niekieno nekliudomas pasidžiaugti tos dienos atliktais darbais ir atsakyti į jam pačiam adresuotus laiškus". Girėdi, sakydavęs patarimą -- "Ką gali atlikti šiandien, nepalik rytojui".

Nenustebkim, jei paspartėm kun. A. Miluką daugiau prisirišusį prie spaustuvės negu klebonijos, nes lietuviškų leidinių spausdinimą, platinimą ir tokio darbo rėmimą jis laikė "darbu šventu".

Už tokį lietuviško žodžio atsidavimą ir spaudai vertinimą, už tą gausų leidinių derlių jį laikome lietuviškos spaudos apaštalu. Džiaugtis reikia, kad ir Lietuvoje, kun. Antanas Milukas buvo labai vertinamas ir gerbiamas.

Ankstybai Maironis įpynę jo vardą savo kūrybon "Jaunojon Lietuvon" šiais žodžiais:

"... Ir jiems Lietuva -- jų kraštas
Iš vargo jie bėgo į svetimą šalį
Ir plaukė Atlanto marios.

Ne auksas juos traukė: mylėti jie gali

Kun. Antanas Milukas paskutinėse gyvenimo dienose... prie lietuviško laikraščio "Amerikos" redakcijos durų. Nuotrauką 1943 m. sausio m. padarė rašytojas A. Vaičiulaitis.

Tik savo žaliasias gijas.
Taip Burbapabėgo, Baisančius ir Šliupas,
Milukas ir daugel kitų".

O nepriklausomos Lietuvos vyriausybė, apdovanojusi Vytauto Didžiojo ordinu, tą brangų "spaudos apaštalą" parėmė ir pensija, kuri jam buvo labai pravarti jo senatvėj, netekus parapijos, neturint jokių ir santaupų.

NUO KORPORANTO IKI MECENATO

Antra kun. Ant. Miluko išskirtina gyvenimo gija, tai jo rūpestis jaunimu, ypač sudarymu ekonominių sąlygų jam šviestis įvairiose mokyklose iki aukštųjų imtinai. Kaip kunigas, jis rūpinosi katalikiškuoju jaunimu ir vadovavo savo konfratams steigti šalpos draugiją "Motinėle". Tos draugijos įstatai numatė, kad "Motinėle" rems materialiai studijuojantį jaunimą, kuris vėliau dirbs tautos ir valstybės labui".

Jam rūpėjo ne tik bendra šalpa jaunimui bet taip pat lietuviškoms išrūpinti Romoje leidimą, steigti lietuvių vienuolyną. Labai abejingoj savo konfratų aplinkoj kun. A. Milukas ir kun. dr. Staniukynas reikalingą leidimą laimėjo ir buvo įsteigta Šv. Kazimiero Seserų Kongregacija, kuriai kandidatės buvo ruošiamos Šveicarijoj ir kun. A. Milukas jas šelpė ten buvimo metu.

Negana to. Kun. A. Milukas išimtinumu ir jam pačiam nepatogiomis sąlygomis yra parodęs neužmirštiną ir didelį prielankumą nepriklausomos Lietuvos patriotinei studentijai. Kai 1923 metų gale atvyko iš Kauno į New Yorką du Korporacijos Neo-Lithuania atstovai rinkti aukų statomiems Kaune Korporacijos namams -- bendrabičiui su sale, valgykla ir biblioteka,

tai pirmoji ir paveiki delegatams pagalba buvo kun. A. Miluko. Jis studentus priėmė klebonijon, padėjo paruošti aukų rinkimo planą, savo leidinyje "Žvaigždė" tą reikalą pagarsino, dar ir daug atskirų laiškų parėmė žymesniems veikėjams, organizacijoms. Jo tokia parama lėmė rinkti virš 10.000 dolerių, kas tuo metu buvo lygu virš 100.000 litų, o tokia sekme studentų rūmų statyba Kaune buvo labai priartinta prie vainiko.

Korp! Neo-Lithuania išreikšdama savo dėkingumą kun. A. Milukui pakėlė jį į Korporacijos mecenatus. Šalia kun. Vlodo Mirono jis buvo antras mecenatas kunigas, o tarp tos Korporacijos turėtų ir garbės narių Vaizganto ir Maironio jis buvo ketvirtas kunigas.

Kun. A. Miluko išjungimas Korporacijon Neo-Lithuania mena 1901-2 metus, kada A. Milukas, jau būdamas kunigas, buvo išvykęs Šveicarijon studijuoti teisę. Ten jis, išijungęs studentų gyvenimą, buvo įstojęs ir į vieną korporaciją. Tikriausia, kun. A. Milukas yra pirmas lietuvis, vakarų tipo korporantas. Buvęs svetimame universitete korporantu, Lietuvos universitete buvo pripažintas mecenatum caritas.

Nūn, būdami kun. Antano Miluko 100-čio sukaktyje nuo jo gimimo ir šimtojų jo vardo dienos, regim jį buvus darbščiausiai lietuviškam žodžiui sklist raštu, ir pačios paskutinės jo jėgos buvo atiduotos "Žvaigždei", nuo 1926 m. ėjusiai kas trys mėnesiai. Su "Žvaigžde" jis gyveno paskutiniuosius 40 metų ir to vardo spaustuvė ir leidykla buvo lyg pats Antanas Milukas nebe sutapimu, o suaugimu. Šiandien lietuvių išeivijoj jis yra lyg žvaigždė, sulaukanti mūsų akis ir nejuodromai su sale, valgykla ir biblioteka, jai gilia pagarba.

Kun. A. Milukas 1901-1902 m. studijuodamas Šveicarijoje teisę, ko legų korporantų tarpe. Stovi prie vėliavos trečias iš kairės (su barzdele).

mato, kad sūnus Antanas nebe klieriko drabužyje; trečiasis ir paskutinis Antano Miluko pareiškimo vaidmuo -- buvo egzaminas jam pačiam, patikrinimas savo valios ir, neabejotinai patikrinimas kaip jis rikiuojasi į Aukščiausiąją Valiją.

Tie trys atvejai, ar vaidmenys to "noriu ... ir būti" išsipildė teigiamai pilnumu: gautomis žiniomis iš Lietuvos, likę klierikai seminarijoje tęsė lietuvišką darbą su pakilia nuotaika ir gerresne patirtim slaptose veiklose; kun. A. Miluko tėvai Elžbieta ir Juozas Milukai Šestokuose atgijo, tartum pradėję naują gyvenimą, o pats kun. A. Milukas pajunta savyje jėgą tiesiog "judinti žemę".

KUN. ANTANAS
MILUKAS ŠAKOJA

Jei A. Milukas atvažiuos Amerikon brido

KLEBONIJA IR
SPAUSTUVĖ

Mes žinom Antaną Mi-

SOLŽENITCINAS IR BARĖNAS...

(Atkelta iš 4 psl.)

nagines per pečius persimetusi prazilusį praeivį, kai jis iš pakulinės keleivio nešmenės išsiėmęs duonos riekę ilgokai vartęs sunkioj rankoj, atsiduso, lyg nusišypsojo. Mano sesers Sofijos užklaustas iš kur, koku keliu beeinaš, nepakeldamas akių nuo valgomos duonos: "Iš Rasėjos grįžtu. Kol gyvas, duonos ir kvapą po kepture savos duonos rūgštį dabar gerte sugersiu. Ne myslyk, kad tėvų senelių duoną gali kitaip valgyti."

Barėno raštai sotūs taiklia, sodria kalba, turtingas, atrinktas žodis. Tai labai paranki mums besiverčiantiems nubišiusi žodynu, griozdišku stiliumi prasistumdantiems ant lakšto ir gyvojoj kalboj. Jaunimas, studentija naudingai laiką sunaudotų rūpestingai skaitydami Kazimiero Barėno raštus. Iš anksto reik perspėti: apie seką, kriminalus nedaug kalbama Barėno ir jo herojų.

Pravartu pastebėti, kai ir savaime suprantama, laikraštiniuos ištekluos prabėgomis palietėm ir Barėną ir Solženitciną, ir juos sugretinant buvo pažvelgta iš mūsų kampo. Solženitcino kūryboje ir dvasioje kaip jau sakytą apstu gilaus žmoniškumo, plati apimtis, bet jo raštuose pasigendame tvirto tikėjimo, tikėjimo kad sovietinės Rusijos aukščiau žmogaus galvos iškilusi beprotybė sugrius, ir reikia ieškoti visų kelių ir būdų greičiau terorą, melu grįstą beprotybę sugriauti.

Solženitcinas, dera manyti, turi kelius ir laikus išsiųsti savo raštams į Vakarus, ir čia jam nėra cenzūros. Atrodo, jis pats save cenzūroja...

Anuose metuose Levas Tostojus, carinės Rusijos grafas, paskelbė visam pasauliui: Verskite, leiskite visokiomis kalbomis mano raštus be jokio atlyginimo, be honorarų. Proletarinės Rusijos Solženitcinas pasitelkė geriausius Vakarų advokatus, idant anie alei skatiką rinktų už jo raštus honorarus ir sudėtų kapitalistų bankan.

Tremties rūpesčiuose, laiką ir triušą kruopščiai rinkdamas Kazimieras Barėnas rašo knygas be jokio atlyginimo, kartais pridurdamas kaštų, savų kaštų, knygos išleidimui. O juk mano ir tavo, lygiai ir Kazimiero Barėno Pavan-

PRIE PAMINKLO DIDŽIAJAM LIETUVIUI JUOZUI BAČIŪNUI

Kapų puošimo dieną, gegužės 31, Lietuvos Tautinėse kapinėse, Chicagoje, didelė minia žmonių susirinko į a. a. Juozo Bačiūno paminklo atidengimo iškilmes.

Iškilmes ruošė Lietuvos Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos valdyba, o joms vadovavo tos valdybos pirmininkas Jonas Jasaitis. Pažymėtina, kad iškilmes suorganizuotos labai gerai, pravestos sklandžiai ir įspūdingai.

Ramiame Lietuvos Tautinių kapinių kampelyje, priešais mūsų tautos žadintojo dr. Vinco Kudirkos paminklą, a. a. Juozo Bačiūno žmonos ir artimųjų pastangomis ir lėšomis, inž. Valdo Adamkaus dideliu rūpesčiu, štai iškyla didingas, 12 pėdų aukščio, kaštavęs 12,000 dol., tamsaus ir pilko itališko marmuro paminklas didžiajam lietuviui, buv. Pasaulio Lietuvos Bendruomenės pirmininkui Juozui Bačiūnui. Jame įrašyti prasmingi, velionio gyvenimo siekius išsakę žodžiai: "Siekdamas laimės kitiems lietuviams, pats laimingas tapau. Juozas Bačiūnas". Aukščiau velionio bronzinis biustas. Žemutinėje paminklo dalyje įdėta urna su a. a. Juozo Bačiūno palaikų pelenais. Paminklas apsuptas gyvų gėlių puokštemis ir vainikais.

Iškilmėse matėsi daug visuomenininkų, kultūrininkų, velionio vienminčių, senosios kartos lietuvių, jaunimo ir kitų, kurie pažinojo šį taurų vyrą, didžiadvasį lietuvių, kurie vertina Jo didžius darbus.

Susirinkusiųjų veiduose galima buvo išskaityti pagarbą ir dėkingumą šiam paprastam, tačiau didžiam mūsų tautos sūniui. Ir, rodos, kiekvienas mąstė apie Jo išgyventus metus šioje žemėje, apie Jo nesuskaitomus gerus darbus šioje žemėje, apie Jo nesuskaitomus gerus darbus lietuviui, lietuvių bei ir Lietuvai. Rodos iš Jo mokomės, kaip reikėtų žmogui mylėti žmogų.

Iš dangaus nukrenta keletas lašų. Tarytum simbolika. LB Vid. Vakarų apygardos pirmininkas Jonas Jasaitis pradeda atidengimo iškilmes taikliu, jautriu ir trumpu žodžiu, primindamas, kad štai ir dangus verkiąs, ženklindamas liūdėsį netekus didžiojo lietuvi. Debesėlis nuslenka ir vėl sušvinta giedra. Ir kalbėtojas toliau pažymi, kad po

denės takuose beprotybės jėgos vedamas, tankuose atriekėjęs sunkiai slegia Solženitcino broliu, Solženitcino Rusijos kumštis ir didysis meilės "tautų išvadavimas", "liaudies gerovė".

Su širdgėla, deja, tenka ir tai priminti ir Solženitsinui, ir Tolstojaus ainiui.

liūdėsio ateina giedra ir prisiminę a. a. Juozo Bačiūno darbus mes ryžtamės gyventi Jo idealais ir siekiamės vėl į šviesesnę, saulėtą ateitį.

Jonas Jasaitis, vadovaudamas iškilmėms, pristatė kalbėtojus. Pirmuoju kalbėjo Pasaulio Lietuvos Bendruomenės pirmininkas Stasys Barzdukas, taikliu, prasmingu žodžiu nusakydamas velionio a. a. Juozo Bačiūno, kaip buv. Pasaulio Liet. Bendr. pirmininko ir kaip šakotos veiklos ir plačių pažiūrų vyro nueitą kelią ir nuopelnus, jungiant lietuvių vieningam darbui bei pačiai Lietuvos Bendruomenei.

Senųjų velionio draugų ir artimųjų vardu išskirtinai prasmingą žodį tarė velionio artimas bičiulis, daug metų drauge dirbęs, buvęs ALT S-gos pirmininkas, ilgametis visuomenininkas adv. A. Lapinskas. Jis kalbėjo lietuvių ir anglų kalbomis. Priminė velionio siekimus, jo kilnius būdo savybes, širdies kilnumą, meilę lietuviui ir Lietuvai.

ALT-os vardu kalbėjo dr. K. Šidlauskas, pažymėdamas velionio didelį įnašą ir politiniame gyvenime.

Dėl susidariusių kliūčių, nesusėjęs grįžti iš ALT S-gos seimo pirmininkui Teodorui Blinstrubui, jo svarų žodį perskaitė atstovas inž. Jukūnas. Kalboje išryškinti a. a. Juozo Bačiūno auka ir darbas Tautinėje Sąjungai. Ši kalba buvo atspausdinta Dirvoje Nr. 43.

Ypatingai jautriu žodžiu jaunimo vardu a. a. J. Bačiūną prisiminė Romas Sakadolskis, ir reikė dėkingumą šiam didžiam jaunimui mylėti ir ugdytojui, kuris savo gyvenimo vienu iš pirmųjų tikslų statė išugdyti išeivijoje patriotinį, tėvynę mylintį jaunimą. Margučio vardu dėkingumą ir pagarbos žodžiu prisiminė Petras Petrutis. Sportininkų vardu kalbėjo

PAREIŠKIMAS

Paskutiniuoju laiku spaudoje pasirodė nepagrįsti gandai, tenedencingi įtarinėjimai bei insinucijos ryšium su rengiamu Antruoju Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongresu. Tie nepagrįsti gandai prieštariauja Kongreso siekiams, kurie buvo paskelbti spaudoje kviečiant lietuvių visuomenę į talką. Ten pasakyta: "mūsų jaunimas turės tęsti kovą už Lietuvos laisvę ir apsispręsti už svetur gyvenančių lietuvių išlikimą savo tautoje". Tų tikslų siekdami mes kategoriškai pareiškiame:

Antrojo Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongreso rengėjai nenumato galimybių ir sąlygų oficialiai kviešti pavergtos Lietuvos jaunimo atstovų.

Neturi būti jokių abejonių, kad Antrasis Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongresas vyks patriotinėje dvasioje su lietuvių tautos simboliais, trispalve, tautos himnu ir bus duota proga svarstyti Lietuvos laisvinimo klausimus bei jaunimo įsijungimą į laisvinimo darbą.

Jokios pašalinės jėgos nepakeis šio mūsų nusistatymo.

Esame įsitikinę, kad jaunimas parodė pakankamai patriotiškumą Brazinskių, Simokaičių ir Kudirkos atvejais tuo užsitarnaudamas pilną visų pasitikėjimą.

Antrasis Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongresas yra rengiamas glaudžiam bendradarbiavime su Pasaulio Lietuvos Bendruomenės Valdyba abipusiu pasitikėjimu ir pagarbos dvasioje.

Kviečiame lietuvių visuomenę rodyti daugiau pasitikėjimo visom kartom ir tuo užtikrinti lietuviškos veiklos tęstinumą išeivijoje.

Tik visų kartų vienybė ir pagalba vieni kitiems ves mus į laimėjimus atstatyti tautos laisvę ir išlaikyti gyvą lietuvių tautą.

Pasirašo:

II PLJK Prezidiumo nariai:
Andronė Kubiliūtė-Misiūnienė
Joana Kuraitė
Vitalija Ruibytė
Romas Sakadolskis
II PLJK Prezidiumo pirmininkas

1971 metai, gegužės 30 diena

dr. inž. A. Nasvytis, pažymėdamas velionio rūpestį, darbą ir auką sportuojančiam jaunimui, o ypač šaunią rinktinę siunčiant į tolimąją Australiją ir į Pietų Ameriką. Tautinių Kapinių vadovybės vardu velionį pagerbė "Naujienu" redaktorius Martynas Gudelis, prisimindamas velionio platų mąstymą ir siekius, visus lietuvius jungti bendram darbui.

Po visų kalbėtojų, šeimos ir artimųjų vardu nuoširdų, trumpą, padėkos žodį tarė inž. Valdas Adamkus, padėkodamas LB Vid. Vakarų apygardos valdybai, jos pirmininkui Jonui Jasaičiui kalbėtojams, taip jautriai ir prasmingomis kalbomis prisiminusius a. a. Juozą Bačiūną ir visiems iškilmių dalyviams.

Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Dar ilgokai žmonių būriai, lūkuriuodami, žvelgė į didingą, a. a. Juozo Bačiūno paminklą, velionį kalbose minėjo pagarbos ir gražių žodžių, prisiminė velionio taurumą, darbštumą, paprastumą, o svarbiausia meilę lietuviui, meilę žmogui.

Paminklas pagamintas pagal skulpt. R. Mozoliausko projektą, jame daug lietuviško charakterio ir šis paminklas yra vienas iš didingiausių Lietuvos Tautinėse kapinėse.

Šis monumentalus paminklas ilgiems laikams, išeivijos lietuviams liudys, kad žemėje gyvena žmogus, siekęs laimės kitiems ir jos besiekdamas pats tapo laimingas. Mokykimės ir mes iš šio vyro šviesių pavyzdžių, kaip reikia aukotis, dirbti, ir žmogus žmogų mylėti.

(jsj)

● Jauniesiems, kaip žinote, yra gana sunku įrodinėti apie didesni vyresniųjų pirmumą žinojime. Ar bent vienas iš jų patikės, kad už ilgesnius plaukus pirmiausia pradėjo kovoti ne jaunimas, bet bepraplinką tėvai?

METINIS LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS J. Šlajus

Kartą metuose Lietuvos Fondo vadovybė sukviečia savo narių suvažiavimą, kuriame pateikia savo darbų apžvalgą, daro pasiūlymus ir nutarimus ateities veiklai. Birželio 5 d, Chicagoje, Jaunimo centre, įvyko toks suvažiavimas, į kurį iš visos Amerikos atvyko arti 100 narių ir įgaliotinių.

Suvažiavimą pradėjo LF Tarybos pirmininkas dr. Gediminas Balukas. Suvažiavimui pirmininkauti pakvietė dr. A. Razmą, dr. J. Valaitį ir inž. A. Sabalį. (N.Y.). Sekretoriais -- M. Kriaučiūnienė, K. Girvilą ir F. Eidimą (Cleveland), parlamentaru -- inž. V. Kamantą.

Malda sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Suvažiavimą sveikino Gen. konsulas dr. P. Daužvardis, kuris visuomet suglaustose minytose pasako ką nors reikšmingą. Šį kartą kėlė mintį išleisti knygą Lietuvos bylos teisinių pagrindų nušvietimui. Gerų minčių sveikinimuose dar pasakė JAV LB-nės centro valdybos vardu Vytautas Kamantas, ALT vardu dr. Vl. Šimašis ir LB Vidurio vakarų apyg. pirm. Jonas Jasaitis.

Buvo sudarytos komisijos: registracijos-mandatų, nominacijų, balsų skaičiavimo, rezoliucijų-nutarimų ir spaudos.

LF Tarybos pirmin. dr. G. Balukas pasveikindamas suvažiavimą, padarė metinės veiklos pranešimą. Tarp kitko jis pastebėjo, kad nežinrint nepalankių 1970-tų kapitalo investicijos metų, L. Fondas sugebėjo paskirti 31,000 dol. lietuviškai veiklai stiprinti. L. Fondui dabar priklauso 2808 nariai, ir pagrindinis kapitalas jau peršoko 700,000 dol. ribą -- artėja prie mūsų tikslo. Kitais metais L. Fondas švęs savo veiklos dešimtmetį, kuriam jau ruošiamasi. Būtų gražu, kad su minėjimu išsiildytų mūsų visų sąjone -- milijono dolerių užbaigtų data.

LF Valdybos pirmininkas K. Kazys Ambrozaitis apžvelgė vadybos veiklą. Metų bėgyje už minimalų atlyginimą talkininkaudami valdybai technikiniais sekretoriais dirbo K. Girvilas, K. Kazys Barzdukas ir Juozas Vitutis, kuris dabar raštinėje dirba už min. atl. pastoviai visą laiką. LF būstinė perkelta į naują patalpą (2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629). Buvę išsiuntinėta 10,000 vajuos laišku. Vajuos atnešęs apie 8,000 dol. įnašų. Teisiniu patarėju mielai sutikęs būti adv. Povilas Žumbakis. Sekančiais valdybai būsią lengviau, nes jau dabar bus perduotos pareigos ir virš 20,000 dol. pelno. LF valdybą sudarė: dr. K. Ambrozaitis -- pirmininkas, dr. V. Šimašis ir A. Rėklaitis -- vicepirmininkai, H. Daras -- išdininkas ir Jonas Kučėnas -- sekretorius.

LF investicijų vedėjas ir išdininkas H. Daras, turįs šioje srityje aukštą kvalifikaciją, apžvalginame pranešime vaizdžiai paaiškino apie LF kapitalo investavimą ir bendrą finansinę padėtį. Investavimai daromi atsargiai, siekiant užtikrinti pelno. Pereitais metais iš nuošimčių gauta, 30,528 dol., dividendų -- 7,169 dol., kitų pajamų -- 4,315 dol. Viso -- 42,012 dol. Administracinių išlaidų viso turėta 11,675 dol. (raštinės tarnaut, kompens. 2,300 dol., vajuos ir vajuos komisijos 1,960 dol., invest. administ. 1,608 dol., spaudos ir radijo skelbimai 1,597 dol. ir kitos įvairios

išl.). Per 9 metus L. Fondas kultūrinei veiklai stiprinti paskirstė 132,000 dol. Sekantiems metams numatoma apie 35,000 dol.

Pulk. A. Rėklaitis padarė pranešimą apie išleistus medalius. Medaliai reklamuoja L. Fondą ir lietuvius. Medalių buvo nukaldinta 3000. Jų išplatinta jau 1840 už kuriuos surinkta 18,320 dol. Yra likę 1160 medalių, kurie dar bar duos pelną, nes už jų pagaminimą esą jau sumokėta 12,000 dol. Ši suma apmokėta iš išplatintų medalių pajamų.

Teko užmesti trumpą žvilgsnį į A. Rėklaičio surinktą ir tvarkingai surūšiuotą L. Fondo istorinę medžiagą. Visa medžiaga: nuotraukos, laikraščių straipsniai apie L. Fondą ir kitos žinios tvarkingai suretos didžiulio formato pakėse. Rašančiam kuomet L. Fondo istoriją, prie rankų bus visa surinkta medžiaga.

Pelno paskirstymo komisijos pirmininkas dr. Jonas Valaitis pranešė, kad iš gautų 42 pranešimų, komisija turėjo galimybę patenkinti 26. Kad patenkinti visus prašymus, būtų reikėję apie 100,000 dol. 31,000 dol. pelnas paskirstytas kaip sekla: Fordhamo u-to lietuistikos kursui -- 4,500 dol., švietimo reikalams (įteikta LB šviet. T-bos pirm. J. Kavaliūnui) -- 3,198 dol., baltiečių studijų paramai 2000 dol. Po 1,000 dolerių paskirta: Pasaulio L B-nei, P.L. Jaunimo kongresui, Jaunimo centro statybai, Jurgutytė už lietuvių lyrikos antologijos paruošimą lietuvių ir vokiečių kalbomis ir "Eglutėi". Įvairiomis sumomis specialioms projektams dar buvo paskirta: dr. Girniui lietuvių filosofijos istorijai ruošti, Čiurlionio TM ansamblio išvykai į Pietų Ameriką, poezijos antologijai išleisti ir kt. Pelno skirstymo komisiją sudaro 3 iš L.F. ir 3 iš L. B-nės atstovai.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė V. Kamantas, pažymėdamas, kad pinigine atsakomybe ir dokumentais tvarkomi labai gerai. Pateikė detalizuotą pajamų ir išlaidų apžvalgą. Pasiūlė keletą praktiškų sugestijų. Kiti du revizijos k-jos nariai -- adv. J. Sadūnas ir R. Grina. Po pietų pertraukos vyko diskusijos dėl visų pranešimų.

LF įstatų pakeitimą referavo dr. J. Valaitis. Po diskusijų visi įstatų pakeitimai suvažiavimo narių buvo priimti. Kiekvienais metais per suvažiavimą darenama vienas trečdalis, t.y. 6 Tarybos nariai. Viso Taryboje yra 18 narių. Šiame suvažiavime darinko: dr. J. Kazickas (NY), dr. F. Kaunas (Cicero, Ill.), inž. A. Sabalis (NY) inž. V. Kamantas (Lemont, Ill.), A. Vakselis (NY) ir Bern. Brazdžionis (Los Angeles, Cal.).

Kontrolės komisijon išrinkti K. Grina, P. Kilius ir V. Orenatas. Lietuvių išeivija Amerikoje yra laikoma gyva ir judria etnietine grupe. Kai kas mus skiria net į antrą eilę po žydų. Tačiau negalime patys tuo didžiuliu, nes per 10 metų nesugebėjome sukelti vieno milijono dolerių, savo pačių tautinei gyvybei ir kultūrinei veiklai išlaikyti bei stiprinti. Vistik pastikėtina LF vadovybė ir gera visų valia, jog švenčiant LF dešimtmetį galėsime būti išdidėsi savo ir visų lietuvių ateities gerovei pareigą atlikti.

Saugus ir pelningas sutaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

**RUTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

BIRŽELIO MINĖJIMAS

Lietuvos okupacijos — tragingųjų birželio įvykių minėjimas Clevelande įvyksta sekmadienį, birželio 20 d.

10:30 val. Šv. Mišios už pavergtą Lietuvą Šv. Jurgio liet. parap. bažnyčioje.

11:45 val. minėjimas Šv. Jurgio parap. salėje. Kalbą pasakys visuomenininkas Vladas Pauža iš Detroito. Himnus sugiedos ir trumpą meninę dalį atliks Clevelando Lietuvių Choras 4-ajai Dainų šventei, vadovaujamas muziko Prano Ambrazo.

ALT Clevelando skyriaus valdyba prašo organizacijas atvykti su vėliavomis. Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti minėjime. Minėjimas bus trumpas.

• Vladas Pauža, Detroito lietuvių veikėjas, mokytojas, liuanistas, žurnalistas, visuomenininkas ir kultūrininkas, Lietuvoje vienas iš pagrindinių pogrindžio vadovų, daug fizinių nuken-tėjęs nuo okupantų.

Buvęs JAV LB Tarybos narys, skautų veikėjas, vyr. skautininkas, šaulys, Tautos Fondo įgaliotinis Detroito, "Aušros" lit. mokyklos vedėjas. Nepalaužiamas ir atkaklus kovotojas prieš Lietuvos pavergėjus rusus komunistus, kalbės Lietuvos okupacijos — tragingųjų birželio įvykių minėjime Clevelande, birželio 20 d. tema "Kancios ir kovos keliu žengiamo laisvėn". Minėjimas vyks Šv. Jurgio liet. parap. salėje ateinančią sekmadienį, 11:45 val., tuoj po Šv. Mišių.

• LSB vyr. skautininkas vs P. Molis tarnybos reikalais lankėsi Warren ir Clevelande gegužės 27-29 d. ir ta proga buvo susitikęs su Neringos, Pilėnų tuntų ir Klaipėdos viet. vadovais ir aptarė įvairius ateities skautų veiklos klausimus.

Iš Clevelando vyr. skautininkas nuvyko į Torontą, kur turėjo pasitarimą su Rambyno tunto vadovais, LSB Jūrų skautų skyriaus ved. j. ps. A. Empakeriu ir LSS rajono vadu s. K. Batūra.

• Nijolė Grybauskaitė, Clevelando valstybinio universiteto Marshall teisės mokyklos studentė ir teisės žurnalo Law Review redaktorė, universiteto prezidento dr. Harold Enarson buvo pagerbta iškilminguose pietuose, kuriuos jis suruošė to žurnalo redakcinio kolektyvo nariams savo rezidencijoje. Nijolei buvo įteiktas atžymėjimas už jos sugebėjimus redakciniame darbe. Už atsiekimus moksle Nijolė buvo priimta į universiteto moterų garbės korporaciją Pentelicus.

Jolanda Mickevičiūtė, baigusi Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos 8-tą skyrių pirmąja mokytoja, sveikinama LB I apyl. pirm. F. Eidimo. Jolanda, niekad nemačiusi Lietuvos, įstojo į 3-čią skyrių ir mokindamasi vasarą, peršoko 4 ir 6 skyrius. Mylėdama savo tėvų kraštą ji stengėsi gerai išmokti lietuvių kalbos ir didžiulį esanti lieuaitė. Prie stalo stovi mokyklos vedėjas Pr. Joga, Dešinėje sėdi A. Nagevičius ir M. Švarcienė.

V. Bacevičiaus nuotrauka

BAIGĖ MOKSLĄ

Šiais metais Clevelande ir aplinkėse gimnazijose baigė mokslą didelis skaičius lietuvių jaunuolių, su gerais pažymiais, ir didelis jų skaičius gavo stipendijas studijuoti universitetuose.

Turimomis žiniomis gimnazijas baigė šie mokiniai (alfabeto tvarka):

Evelina Adomaitytė, Rita Apaniūtė, Arūnas Čiurberkis, Vida Čyvaitė, Eglė Giedraitytė, Nora ir Eglė Janavičiūtės, Viktoras Klimaitis, Kristina Liutkutė, Algis Nagevičius, Loreta Nykštėnaitė, Vilius Nykštėnas, Saulius Obelenis, Al-

vydas Ožinskas, Jonas Pacevičius, Audra Petrulytė, Giedrius Palūnas, Algis Skrinska, Ričardas Staškevičius, Julija Staškūnaitė, Algis Stempužis, Šarūnas Stempužis, Ramūnas Švarcas, Liucija Vasiliauskaitė, Jonas Vencius, Rita Vyšniauskaitė ir Valteris Žemaitis.

Universitetus šiais metais baigė šie clevelandiečiai: Gintaras Auginas, Juozas Balčiūnas, Raimundas Čepas, Jonas Garka, Augustinas Idzelis, Dalė Martutė, Vilija Mockutė, živilė Neimanaitė ir Algis

Plodžinskas. Dauguma jų toliaus ruošis aukštesniam mokslo laipsniui.

• Pedagoginius liuanistikos kursus Clevelande baigė: Nijolė Balčiūnienė, Daila Bielinytė, Vida Čyvaitė, Aldona Kavaliūnaitė, Dalia Kavaliūnaitė, Stasė Kazlauskienė, Elena Razgaitytė ir Danutė Sušinskaitė.

Praeitą sekmadienį joms iškilmingai buvo įteikti kursų baigimo pažymėjimai, duoda teisę dėti mokyklose liuanistinius dalykus.

KVIEČIA Į GEGUŽINĘ

L.V.S. Ramovė Clevelando sk. birželio mėn. 20 d., 2 val. p. p., p.Visockio sodyboje, 14307 Superior Ave., Cleveland Hts. rengia gegužinę. Bus pagerbti birželio mėnesio vardavininkai. Pietūs, šalti išgėrimai, Narius, gimines ir svečius prašoma dalyvauti ir praleisti popietę gražioje sodyboje.

• Albertas Misiūnas, Dirvos skaitytojas Detroito, atvykęs Clevelandan į Laimos Vaiginytės ir Kęstučio Zylės vestuvės, aplankė Dirvos redakciją, susipažino su spaustuvės įrengimais ir paliko Dirvai auką 5 dol., už ką nuoširdžiai dėkojame.

• Mirė Veronika Mačienė, dr. Juozo Mačio žmona. Velionė buvo pašarvota D. Jokubauskienės ir Sūnaus koplyčioje. Palaidota šeštadienį, birželio 12 d.

• Globe Parcel ir Service, Inc. Clevelando skrius, dėl atostogų, bus uždarytas nuo liepos mėn. 5 d. iki liepos 27 d.

787 East 195 St.
Cleveland, Ohio 44119

• Clevelando Arenoje ši ketvirtadienį, birželio 17 d. įvyks įdomios imtynės tarp Bobo Brazil, JAV wrestling čempiono, ir Valdo von Erich. Be to, bus ir kitų imtynių. Pradžią 8 v. v. Bilietai nuo 4 iki 2 dol. gausimi Arenoje.

A. KAIRIO ROMANO 'IŠTIKIMOJI ŽOLĖ' PRISTATYMAS

"Laisvosios Lietuvos" laikraštis suruošė pavasarinį spaudos ir šokių vakarą, kuris išsiškyrė nuo kitų ruošiamų pasilinksminimo ir pabendravimo banketų. Vakaras buvo suruoštas gegužės 29 d. B. Pakšto salėje, Chicagoje. Šis vakaras buvo skirtas pristatyti rašytojo Anatolijaus Kairio tik ką "L. Lietuvos" išleista ir jos atžymėta romaną "Ištikimoji žolė".

Pilna salė buvo suglaudinta svečių. "L.L." leidėjas Valerijonas Šimkus savo pradiname žodyje pasveikinęs autorių Kairį ir svečius, paprašė rašytoją Aloyzą Baroną romano sutik-tuvų proga pasakyti keleta minčių.

A. Baronas vakaro dalyvius supažindino su A. Kairio "Ištikimoji žolė" romano turiniu, p-analizavo jį, ir išreiškė padėką "Laisvajai Lietuvai" (tikrumoje Onai ir Valerijonui Šimkams), kad jie ėmėsi rūpintis ir paskelbė konkursą parašyti romaną iš partizanų veiklos laikotarpio. Imdamas iš praeities pavyzdį jis pastebėjo, kad lietuvių savonorių kovos pirmaisiais nepriklausomybės metais buvo reikšmingos, bet iš to laikotarpio kūrinių mažai turime. Pajėgių rašytojų būty buvę, bet tai neįvyko todėl, kad nebuvo kam tuo pasirūpinti. Rašytojai nerado tik dėl konkursinio pinigų, bet pašalinis paskatinimas

Visais gyvybės, sveikatos bei pensijų draudimo, o taip pat ir akcijų-investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

M A L E

WANTED
1ST CLASS or JOURNEYMAN
TOOL AND DIE MAKER
OR DIE REPAIRMAN
Second Shift
Must have a minimum of 5 yrs. exp. working with metal stamping dies, or sheet metal fabrication dies. Good wages and benefits.
LEISURE GROUP
400 Lake Rd., Medina, O.

duoda impulsą ir gerus vaisius. Baigdamas A. Baronas atkreipė svečių dėmesį, kad rašyt. A. Kairys ši vakarą turi dvigubą pagerbimą. Šioje salėje jis dalyvauja romano "Ištikimoji žolė" pristatyme, o Jaunimo c. salėje šią pačią valandą L.B. nės Jaunimo teatras vaidina jo premjerą "Palikimas". Tai re-tas įvykis kultūrininkų-rašytojų gyvenime.

Jaunos studentės Marija Eivaitė ir Lidija Jadviršytė gražiu tarimu paskaitė ištrauką iš pristatyto romano.

Vakaro laureatas rašytojas Anatolijus Kairys savo kalboje išreiškė padėką "L. Lietuvai" ir mecenatams Janinai ir Juozui Valiūšaičiams už suteiktą galimybę jo romanui patekti į skaitytojų rankas. Iš čia jis išskubėjo į Jaunimo centrą savo premjeron, o sugrįžęs atgal B. Pakšto salėn pasirašinėjo autografus jo romaną įsigijusiems.

Programą banketo dalyviai išdėstė kultūringai užsilaikydami, kuomet nepasirūpinti visi pasisvečiavimo banketai su programomis.

Po programos, šokių pertraukos metu, Juozas Vareika akordeono melodijomis sužaido dainos mėgėjus bendrai dainai. Vakarą prėjo kultūringai ir su gera svečių nuotaika.

Anatolijaus Kairio "Ištikimoji žolė" romano leidėjas knygoje pažymėta "Laisvoji Lietuva", knygu leidinys Nr. 2, atžymėtas Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio, Mece-natai Janina ir Juozas Valiūšaičiai, viršelįs dail. Antano Rūkštelės.

Juozas Šlajus

• Jurgio Gliados knyga apie Simą bus labai įdomi ne tik lietuviams, bet ir kitų tautų skaitytojams, todėl ją reikėtų išversti į daugybę kalbų...

Taip rašo Stepas Vykin-tas Europos lietuvių savait-raštyje EUROPOS LIETUVIS. Apžvalgininkas mini, kad: knyga rekomenduotina mūsų jaunimui.

BUSINESS OPPORTUNITY

We are looking for a particular person, man, woman or couple who want a dignified profitable business. No gimmicks—No Vending. We market a quality product through fine shops and stores which is not only a necessity but in great demand. We are a proven company with many successful distributors. Must have a good reputation — be able to invest \$2,000 to \$15,000 for inventory. We provide complete training and have a guaranteed buy back agreement and investment return. This is a complete set up operating (turn key) business. Each area is exclusive and protected. For information, write Mr. Phil Phillips 461 W. 49th Street, New York, N. Y. 10019.

(44-46)

Clevelando šauliai praeitą savaitę praktikavosi Chagrin šaudykloje.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

PASAULYJE GARSUS BREVETTATA AŠARINIŲ DUJŲ PISTOLETAS

Šis ašarinis pistoletas yra visiškai panašus į tikrąjį revolverį. Jis labai naudingas žmonėms, kurie dirba vieniši, tamsiose vietose ir yra reikalingi apsaugos. Vyrų tą ginklą gali duoti savo žmonon ir dukterim naktį apsisaugoti.

Daug pramonės įmonių juo naudojasi. Iššovus sulaiko užpuolika, bet jo nesužeidžia amžinai. Jam laikyti nereikalingas leidimas, bet jis neparduodamas nepilnamečiams. Vieną kartą užtaisius, iššau-nami 6 šoviniai. Su pistoletu siunčiami 6 šoviniai pilni ir 6 nepilni praktikai. Pinigai sumokami iš anksto. Į pistoleto kainą įskaičiuota 12 šovinių ir persiuntimo išlaidos.

UŽSAKYMO BLANKA

- ☐ 1 Gun-unit \$15.00
- ☐ 2 Gun-units at \$14.50 ea. total \$29.00
- ☐ 3 Gun-units at \$14 ea. total \$42.00
- ☐ 4 Gun-units at \$13 ea. total \$52.00
- ☐ 6 Gun-units at \$12 ea. total \$72.00
- ☐ Extra Boxes of Ten Tear Gas Shells \$2 per box
- ☐ Extra Boxes of Blanks, \$1.25 per box
- ☐ Holsters \$2 each.

Visa tai siunčiama drauge su revolveriu ir apmokamos persiuntimo išlaidos.

CHEROKEE INSTITUTE

DEPT. DV-71

5920 WALL AVENUE

Shawnee Mission, Kansas 66202

Ship gun-units as indicated at the left.

Check or money order enclosed.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Prel. Jonas Balkūnas**, žymus JAV lietuvių veikėjas-patriotas š. m. gegužės 29 d. paminėjo kunigystės 45-sias metines. Prel. J. Balkūnas yra ilgametis Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondo pirmininkas, tas atsakingas bei svarbias pareigas einąs jau 15 metų, nuo 1955 m.

Prel. Balkūnas, gimęs 1902 m. spalio 21 d. Swayersville, Pa. Lietuvoje, tėvų nuvežtas, buvęs vos apie 10 metų (1912-1922), 1922 m. grįžęs į JAV, visa energija įsijungė į lietuviškų bendrinių, šalpos, religinių organizacijų kūrimo, plėtojimo, tobulinimo darbą.

Jis 1940 m. iškėlė mintį organizacijos gelbėti Lietuvai, netrukus virtusios ALT Prel. Balkūnas, 1926 m. įšventintas į kunigus, tais metais pradėjęs eiti vikaro, vėliau — klebono pareigas keliose New Yorko parapijose, lygiagrečiai buvo ir stambus visuomenininkas, politikas, šalpos darbų skatintojas, rėmėjas.

Jo veikla buvo naši BALFe, nuo 1951 m. ir Liet. Bendruomenės pirmosios veiklos tarpsnyje, nuo 1955 m. — Tautos Fonde, be to, eilėje ir kitų organizacijų, kaip R. Katalikų Federacijoje, Kunigų Vienybėje, politinėje srity — Baltic Society, Crusade for Freedom, Rytų ir centro Europos kilmės amerikiečių Konferencijoje, BATUN ir visoje eilėje kitų. Prel. J. Balkūnas yra dirbęs ir spaudoje. Pažymėtina, kad J. Balkūnas jau netoli 38 metų klebonauja lietuvių šventykloje, V. J. Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, N. Y. (E)

• **Lietuvių Tautinių Namų** Chicagoje lėšų telkimo komiteto pirmininkas dr. S. Biežis praėjusį penktadienį, birželio 11 d. buvo sukvietęs lėšų telkimo komiteto posėdį naujai nupirktame pastate, 6422 So. Kedzie Ave., apžiūrėti naują pasta-

tą, apsvarstyti jo remonto klausimą ir pasitarti lėšų telkimo klausimais.

• **Į Pedagoginį Lituanistikos Institutą** jau įstojo šie Chicago Aukštesniosios Lit. Mokyklos abiturientai: Giedrė Čepaitytė, Rasa Degutytė, Rimantas Genčius, Rūta Juodvalkytė, Laura Jurkskaitė, Tomas Jurkštas, Vilija Kerelytė, Ramona Kaveckaitė, Dainė Narutytė, Mindaugas Mikutaitis, Jonas Prunskis, Algis Puras, Linas Regis, Nijolė Sparkytė, Audronė Šuopytė, Algis Tamošiūnas. Institutą lankyti jie pradės sekančiais mokslo metais. Studentų registracija tęsiama toliau. Neakivaizdinis (korespondencinis) skyrius veikia be atostoginių pertraukų. Į jį galima įstoti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

• **Tumo-Vaižganto** lietuvių tremtinių Spakenbergo gimnazija liepos 3-4 d. minės Chicagoje 25 metų sukaktį. Buvę tos gimnazijos mokytojai ir mokiniai planuoja išleisti leidinį apie gimnazijos išikūrimą Fišbeke, jos veiklą bei ryšį su universitetais. Buvę mokytojai ir mokiniai yra kviečiami parašyti savo prisiminimus iš gimnazijos laikų į ruošiamą leidinį. Leidiniui taip pat renkamos nuotraukos iš gimnazijos ir susitikimų Toronte ir Chicagoje. Leidinį apsiėmė redaguoti buvęs gimnazijos direktorius Vacys Kavaliūnas-Kavaliauskas.

MIRĖ BANKININKAS JONAS PAKEL

Chicagoje birželio 6 d. mirė žinomas lietuvis bankininkas Jonas Pakel, 77 metų amžiaus, kuris į JAV buvo atvykęs iš Lietuvos 1914 metais. Pradžioj jis vertėsi kaip nejudomo tur-

Detroito LB lituanistinė mokykla gegužės 23 d. užbaigė mokslo metus ir Lietuvių Namuose buvo su-ruoštos iškilnės. Nuotraukoje mokyklos vedėjas Kostas Jurgutis sveikina abiturientus. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: Rūta Dunciaitė, Viktorija Jankutė, Gintė Pečiūraitė (pusiau užstota), Aldona Ratnykaitė, Saulė Bajalytė, Rūta Žemaitytė, Regina Kizlauskaitė, Kristina Pikūnaitė, Vida Bartkutė, Lidija Majauskaitė ir Kristina Mičiūnaitė. Stovi: Jonas Marčišauskas, Ramūnas Savickas, Saulius Petrulis (užstotas), Vytautas Keblys, Renius Palaildis, Darius Micifinas, Raimundas Čekauskas, Birutė Zubrickaitė ir Rūta Naumaitė.

DETROIT

• **ALT S-gos Detroito** skyrius rengia išvažiavimą į S. ir A. Grigaičių vasarvietę birželio 20 d., 12 val. 16101 Herman Rd., Manchester, Michigan (netoli Dainavos).

Į išvažiavimą kviečiami yra atvykti ne tik skyriaus nariai, bet ir visi lietuviai ir maloniai ten praleisti sekmadienį. (ag)

MIRĖ MARIJA BUKAUSKIENĖ

Gegužės 26 d. savo namuose širdies priepuoliu staigiai mirė visuomenininkė ir tauri Amerikoje gimusi lietuvė Marija Bukauskienė prieš 5 metus mirusios a.a. Margaritos Kučinskienės sesuo.

Marija Bukauskienė buvo i-musi 1901 m. balandžio 12 d. Athol Mass. Antano ir Marijonos Andriulinių šeimoje, išauginta, nuo pat mažesnis, lietuviškoje dvasioje.

Jos vyresniąją sesutę Margaretą Kučinskienę atsikėlus gyventi į Detroitą ir ji pasekė jos pėdomis.

Marija Bukauskienė gyvendama Detroito rėmė visus kultūrinius lietuvių darbus ir pati juose dalyvavo: giedojo chore, buvo Lietuvos Vyčių narė, priklausė ir rėmė kitas lietuviškas organizacijas. Ji buvo narė Jaunimo stovyklos "Dainava", Lietuvių Namų ir Lietuvių Fondo.

Labai ji mėgo Dainavą ir daug joje darbavosi. Buvo ilgametė lietuvių kultūros klubo narė ir nepalstanti jo darbuotoja. Čia nebuvo tokio suruošto International Institute lietuviško minėjimo ar parodos kur Marija Bukauskienė nebūtų savo rankų pridėjusi. Kol buvo stipri ir sveikata leido Mariją Bukauskienę visuomet matėme Lietuvių Klubo Valdybos narių tarpe einančią vienokias ar kitokias pareigas.

Su velione atsisveikino: Pranas Zaranka, Vincas Tamošiūnas, Kazys Ražauskas, Elzbieta Paurazienė, dr. Adolfas Damušis, Vacys Urbonas, Vladas Pauža, inž. Vytautas Kutkus.

Gegužės 29 d. po pamaldų šv. Antano bažnyčioje buvo nulydėta į Mt. Olivet kapines ir ten koplyčioje palikta palaidojimui. (ag)

vene. Minėjimą rengia N. Y. lietuvių organizacijų sudarytas Komitetas. Visi širdingai kviečiami.

PAGERBS LIETUVOS PREZIDENTUS

Prie Michigan City miesto, Indiana, yra tautų draugiskumo sodas (International Friendship Gardens). Daugelis tautų čia turi savo darželius. Pagal išgales, tautiečiai savo rūpesčių ir darbu tuos darželius tvarko ir puošia.

Šiame gražiame sode vešliai auga ir prez. A. Smetonos sodintas medelis (dabar jau didelė eglė). Kol ta eglė žaliuos, į ją dėmesį atkreipsiems praeiviams primins, kad tautų tarpe yra ir lietuviai.

Lietuvių Veteranų S-gos garbės nario gen. S. Dirmanto sumanymu, Chicago ramovėnai pasodino dar porą medelių, buvusiems prezidentams K. Griniui ir A. Stulginskiui pagerbti. Birželio 20 d. bus iškilmingas tų medelių pristatymas plačiajai lietuvių visuomenei.

Vieta iš tikrųjų graži. Chicago ramovėnai kasmet šia savo išvykas rengia. Ta proga pagerbdavo ir prez. A. Smetonos atminimą. Tai dabar bus pagerbiamas visų trijų prezidentų, buvusių aukščiausių mūsų viršininkų, atminimas. (ps)

NEW YORK

SUKILIMO MINĖJIMAS

1941 m. Lietuvių Tautos Sukilimo minėjimas įvyks birželio 20 d.

11 val. pamaldos už žuvusius ir 5 val. a k a d e m i j a - m i n ė j i m a s .

Apie 1941 m. sukilimą kalbės dr. Ad. Damušis. Antroje programos dalyje dalyvaus Apreiškimo, Angelių Karalienės, šv. Petro ir Povilo parap., "Rūtos", "Operetės" jungtinis choras, sol. St. Citvaras, N. Y. tautinių šokių grupė ir žodžio menininkai.

Minėjimas bus šv. Tomo parapijos salėje, Woodha-

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su šiltu ir šaltu tekančiu vandeniu kainuoja tarpe \$45.00 ir \$55.00 savaitei dviem asmenim.

Atdari nuo Memorial dienos iki pirmo spalio.

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave., Ocean City,
New Jersey 08226

Telefonai: 399-9871, Privatus 399-1221
Area Code 609

• **Emilija Čekienė, KAD JI BŪTŲ GYVA.** Išleido Vilties leidykla. Aplankas ir vinjetės puslapiuose — Pauliaus Jurkaus, Leidiny su iliustruotais ir nuotraukomis. 420 psl. Kaina — 5 dol. Gaunama Dirvoje ir pas platintojus.

• **Aleksandras Merkelis.** ANTANAS SMETONA. Jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos leidinys. 740 psl. Kaina \$12.50. Gaunama Dirvoje ir tiesiog ALT S-goje, kreipiantis į K. Pocių, 3908 Fir St., E. Chicago, Ind. 46313. Telef. (219) 397-9487.

• **NAUJOJI VILTIS** Nr. 2 jau išėjo iš spaudos. Kaina \$2.00. Norintieji įsigyti kreipiasi į Naujosios Vilties administraciją: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Telef. (212) 778-7707.

LONG ISLANDO LIETUVIŲ tradicinis metinis

PIKNIKAS

įvyksta

1971 m., sekmadienį
birželio mėn. 27 d.

HUNGARIAN LIBERTY HALL
sodyboje

2784 Ocean Ave., RONKONKOMA, Long Island, N.Y.
(Prie Long Island Expressway į šiaurę, exit 59)

• Šokiai. • Maisto ir gėrimų bufetas.
• Loterija. • Spaudos knygynas.

Į pikniką galima atsinešti savo maistą ir gėrimus.

Pikniko pradžia — 1 val. popiet.

Įėjimo auka: Suaugusiems — \$2. Studentam — \$1.
Vaikai iki 12 m. nemokamai.

Pikniko rengėjas —

Suffolk County
Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas

DAUŽVARDŽIŲ PADĖKA

Mūsų sūnui, pulkininkui Fabijonui Gediminui Daužvardžiui žuvus JAV transporto lėktuvo nelaimėje 1971 m. balandžio 25 d. Cheyenne, Wyoming miesto aerodrome, buvo patirta daug draugiškumo, šiltumo ir skausmo supratimo iš Warren Aviacijos bazės kapeliono, vadovų ir kėrininkų, iš Chicago Konsularinio Korpuso kolektyviai ir pavieniai, iš Chicago mero Daley ir ponios, ir iš kitų oficialių ir neoficialių amerikiečių. Iš savųjų: Lietuvos Diplomatinių Tarnybos kolegų, spaudos, radijo-televizijos programų, institucijų bei organizacijų ir pavienių draugų bei tautiečių. Gauta labai daug užuojautų, mišių, gėlių, ir aukų pasirinktoms institucijoms bei organizacijoms tragiškai žuvusio jauno vyro ir karininko atminčiai ir pagarbai.

Nepajėgdami kiekvienam asmeniui padėkoti, savo ir visos šeimos vardu, dėkojame viešai visiems iš širdies gilumos už visus jausmus ir draugiškumus išreikštus mūsų skausmo ir liūdesio dienoje.

Dėkojame Gimimo Mergelės šv. parapijos klebonui kunigui A. Zakarauskui už mišias ir pamokslą, vargonininkui Vl. Baltrušaičiui, solistei Eleonorai Zapolienei, J. E. Vyskupui V. Brizgiui, Tėvų Marijonų Namų viršininkui kun. A. Miciūnui, kun. J. Vaškui, kan. V. Zakarauskui, ir visiems dalyvavusiems mišiose gegužės 8 d.

Petras ir Juzė Daužvardžiai

STASIUI NORVAIŠAI

mirus, skausmo valandoje liūdinčiai žmonai MARYTEI, ONUTEI LIUIMIENEI, STEFAI RYDELIENEI ir giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

A. K. Balaišiai

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽA — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

• Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
• Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
• Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą nuo BIRŽELIO 26 D. iki RUGSĖJO MĖN. 18 D. ir jau DABAR primami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 20 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.